

MACSKAMÁNIA[®]

XXIII. évfolyam 6. szám
2023. december - 2024. január

Macskamánia Magazin 2023. december - 2024. január

499 Ft

www.macskamania.com

Megnyerő falatok

Derékgig a télben járunk már. Odakinn csikorgó hideg, idebent duruzsol a teafőző, egyenletes meleg áramlik. Jó kinézni az ablakon, bámészan figyelni a téli világot. Jó biztonságban lenni.

De gondoljunk azokra a cicákra, akik az utcán laknak (sajnos), vagy kijárnak csavarogni, kalandozni, és esetleg nem jönnek haza éjszaka! Akik ilyenkor a hideg elől az autók motorházaiban, üregek járataiban bújnak meg, megre vágyva. Leleményes ötlet a részükről, de a kis macskaszűkkel nem gondolnak bele abba, hogy az az autó másnap elindul, ők pedig kieshetnek a biztonságosnak hitt zugból, egyenesen az autótútra, és a következő autós el is gázolhatja őket. Ezért érdemes indulás előtt felnyitni mindig a motorháztetőt, és ellenőrizni, nem bújt-e el ott egy-két kiscica, s ha igen, kivenni onnan őket. Mert ha már beindítottuk az autót, beraktunk valamilyen zenét vagy hangoskönyvet, lehet, észre sem vesszük, ha indulás után a motorházból nyávogást hallunk. Nekünk egyetlen mozdulat (télén a motornak úgysem árt melegednie pár percet), nekik viszont az életüket jelentheti.

Mirtse Zsuzsa

Három csupasz és egy pizzamás Kéky Kira szakújságíró-szerkesztő-riporterrel beszélget Matusa István	4
Doromboló múzsák Macska a magyar költészetben - 2. rész	10
Miből lesz a kiscica?	14
CICAHÍRADÓ	18
A játék szerepe a cica életében - 1. rész	20
Fejezetek az állatkerti macskatartás történekeiből - 6. rész Kevesebb macska, nagyobb férőhely.	30
MARCI, az Állatorvos-tudományi Egyetem hivatalos cicája	36
CatCafé Budapest	40
Kis cirmos	45
A kölyökmacska gondozása - 5. rész	48

Kiadja: PetMedia Kft. – **Felelős kiadó:** ifj. Aradi Béla

Munkatársak: Betlehem Ildikó, Lakatos Zsófia, Kovács Zsolt, Matusa István, Mirtse Áron, Mirtse Zsuzsa, Monica Manaila, Pavelka Alexandra

Illusztrációk: Buzay István – www.buzaist.blogspot.com

Tördelés és nyomdai előkészítés: PetMedia Kft.

Nyomdai kivitelezés: Keskeny és Társai 2001 Kft., 1158 Budapest, Rákospalotai határút 6.
www.keskeny nyomda.hu – Megrendelés száma: MM-2023/6.

Szerkesztőség (hirdetésfelvétel): MACSKAMÁNIA MAGAZIN – 1212 Budapest, Zsolnai u. 28. – Telefon: 06-70-777-3959

E-mail: info@macskamania.hu – **Web:** www.macskamania.com – **Facebook:** www.facebook.com/Macskamania.Magazin

Meg nem rendelt fotót, rajzot és kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Terjeszti: a Lapker ZRT.

Megjelenik: 2024-ben február, április, június, augusztus, október és december első hetében. – ISSN 15869148

A Macskamánia Magazinban megjelenő fotók, írásos anyagok, grafikák szerzői jogvédelem alatt állnak, melyek újraközlése vagy bárminemű másolása, sokszorosítása, elektronikus feldolgozása kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével lehetséges!

MACSKAMÁNIA MAGAZIN. Minden jog fenntartva! © Copyright 2023.

Négy csupasz és egy pizsamás

Kéky Kira szakújságíró-szerkesztő-riporterrel beszélget Matusa István

Régi olvasóink bizonyára emlékeznek Fáraó naplójára, amelyet folytatásokban közölt a Macskamánia magazin. Főszereplője, az első hazai születésű szfinx cica már az égi díszpárnákon heverészik, de a szerző, Kéky Kira egészségügyi szakújságíró azóta is macskamániás, és most is öt cica szerető gazdája.

Fáraó

Zoli és Fáraó

– Gyermekkorodban milyen háziállataid voltak? Volt-e cicád?

– Életem első cicája egy mentett házimacska volt, koromfekete, pár hetes. Édesanyám hozta haza egy éjjel, amikor vendégségből jöttek haza apámmal. Az utcán találták, rájuk nyávogott. Amikor hazahozták, bevitték a kamasz bátyámhoz, aki természetesen aludt. A párnájára tették, és a kiscica hangos dorombolása miatt a bátyám kérdése az volt: hoztatok egy traktort? Nos, ő lett Picur. Sokáig velünk élt a panelház harmadik emeletén, aztán elvittük nagymamámhoz kertés házba. Amikor én is ott voltam, és homokvárat építettem, akkor rálépett az egyik alagút tetejére, mire az beomlott. Panaszosan mondtam, hogy „nézd, mit csináltál! Most beomlott az alagút!” És akkor Picur elkezdte a mancsával kiszedni a beomlott homokot – segített az újjáépítésben! Ez egy meghatározó élményem volt a macskákkal, a viselkedésükkel, okosságukkal és szeretetükkel kapcsolatban.

– A lakásod valóságos macskamúzeum. Rengeteg macskás tárgy található nálad. Ezeket Te készíted, vagy egy gyűjtemény?

– Sajnos asztmás vagyok, és allergiás több mint 30 dologra – például a macskaszőrre is. Amikor ez a betegség 14 évesen kijött rajtam, akkor nem tudtam zárt térben lenni cicával. Évekig macskahiánnyal éltem, amit aztán a húszas éveim elején macskás tárgyak gyűjtésével igyekeztem pótolni. Bár már nem tartom számon, de mivel több mint 1600 macskás tárgyam, ruhám, ékszerem van, vélhetőleg az egyik legnagyobb gyűjteménnyel rendelkezem Magyarországon. Nagyon szerettem volna nekik egy múzeumot, de mindig másfelé sodort az élet.

– Jelenleg hány cicád van, és mikor kerültek hozzád?

– Minden cicánk sorsszerűen került hozzánk. Fáraó és Kobold már a szivárványhíd túloldalán várnak ránk, de nem hagytak minket kopaszok nélkül: jelenleg négy szfinx macskánk van. A férjemmel mi voltunk az elsők, akik Magyarországon kopasz macskát vettek, néhai Barát Gábor tenyészetéből – az elsőből, amit itthon létrehozottak. Bogey-man macskák voltak ők

„...mi bundás vagy pizsamás macskaként szoktuk jellemezni, a neve pedig Macskacicó.”

hanem fordítva. Csodálatos 16 évet töltöttünk együtt, a szívünk szakadt meg, amikor el kellett őt engednünk.

– Nagyon sok helyen dolgoztál és dolgozol. A televízióban szerkesztő-riporter vagy, videó-újságíró, főszerkesztő, és még sorolhatnánk. Melyik jelenleg a fő munkád, amelyik prioritást élvez?

– A Magyar Kardiológusok Társaságának az oldalát (www.szivderito.hu) vezetem már kilenc éve, amelyik a páciensekhez vagy még egészséges emberekhez szól, ahogy mi nevezzük: a laikusoknak. Érthetően fogalmazva mondunk el mindent, amit a szív- és érrendszeri betegségekről, a kezelésekről és a megelőzésről tudni érdemes. Emellett a videózás a másik nagy szerelem: egyszemélyes stábként három kamerával dolgozom, és mivel 30 éve vagyok riporter, ezért a szerkesztéstől a forgatáson keresztül a vágásig mindent én csinállok. Ezt nagyon szeretem.

– Melyik volt az a televíziós műsor, ahol a legjobban érezted magad szerkesztő-riporterként?

Imádtam híradózni, mert nagyon gyorsan és nagyon érthetően kellett beszámolni valamiről – én egészségügyi témakörre specializálódtam. Később azonban az oknyomozásba is belekóstoltam a *Forró nyomon* című műsorban, és eltűnt személyeket kutattam fel a *Keresem a családom* című műsorban. Az egy meghatározó és meghatározó időszak volt az életemnek. Mint ahogy az is, együtt dolgozhatok *Hadas Krisztával* (már lassan 10 éve) a *Jön a baba Hadas Krisztával* című dokureality műsorban. Minden szülésen ott vagyok a kamera mögött, és nem tudok betelni a csodával, amelyek szemtanúi lehetünk.

– Van egy blogod is, Fáraó naplója (Egy kopasz macska naplója), mely a legendás szfinx cicáddal, Fáraóval indult (emlékszem, a Macskamánia Magazinban is volt Fáraó naplója sorozat régebben).

Kira, Zoli, Áfonya, Mása, KisPipi és Töpike

(a tenyészet neve), és az allergiám ellenére a közöttük töltött két órában semmi bajom sem volt. Igazából Fáraó – mert róla van szó – választott ki minket, ő volt az, aki odajött, betelepedett az önlünkbe, dorombolt. Nem mi választottuk őt,

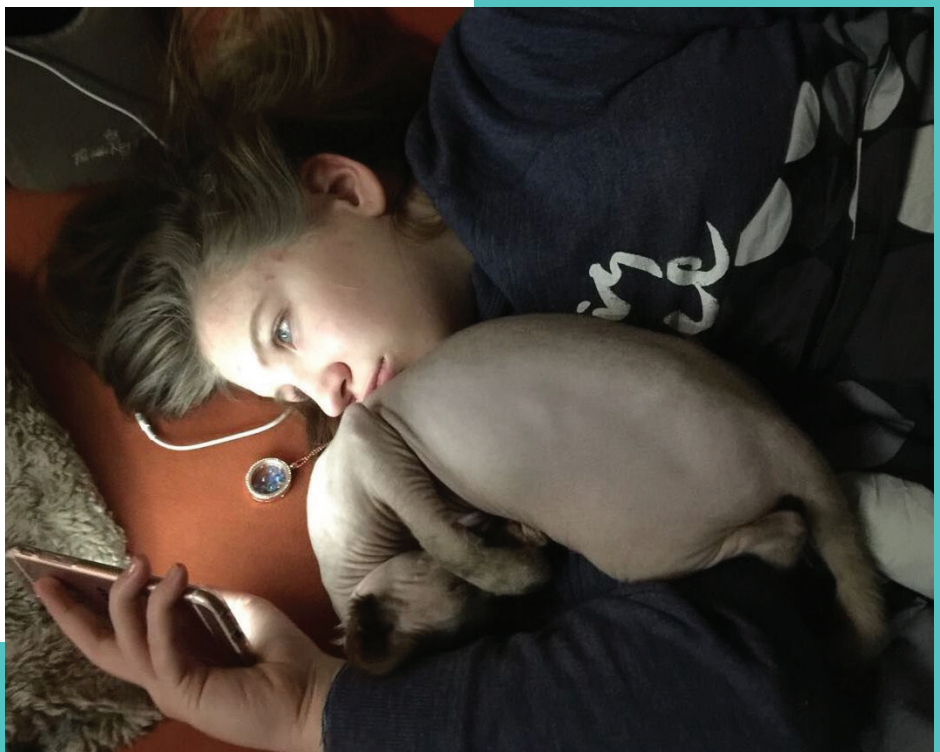

Töpike, akinek ekkor még megvolt mindkét szeme, és hátul KisPipi.

*Triumvirátus:
Fáraó, Kobold. Áfonya*

– Fáraó után Kobold érkezett a családukba, ő is Bogey-man volt, Fáraó unokaöccse. Nászajándékba kaptuk a tenyésztőtől, babacikaként! Gyönyörű kapcsolat volt az övék, arról az időszakról több ezer fotóm van, mivel Fáraó pótszülőként nevelte a kis „Bubust”, ahogyan mi becéztük. Aztán egy harmadik Bogey-man is csatlakozott hozzánk: Áfonya. A tenyésztőtől hívtak, hogy lenne egy felnőtt szfinx macska, akinek otthont kellene találni – tudok segíteni? Hát persze! Majd mi leszünk a családjá! Ők hárman lettek a TRIUMVIRÁTUS. Elvászthatatlanok voltak – amíg a halál közbe nem szólt. Ahogy mondtam, Fáraó 16 évesen távozott, Koboldnak 14 év adatott velünk. Most abból a csapatból már csupán Áfonya van meg, és hozzá csatlakoztak az új kopaszaink – akikről szintén sokat blogolok. A lányom levágatta a térdig érő haját, mert megunta a vele járó macerát, és az így szerzett pénzből saját szfinx cicát vett. Minden más kismacskát visszautasított az alomból, neki az kellett, akit kiszemelt. Így került hozzánk Töpike, vagy számtalan becenevén Törpe, Töjpe, Töpörtyű, Töptöröp, Töpszli. Ő ugyanis picurka maradt, és ezzel teljesítette a lányom leghőbb vágyát: „*olyan cicám legyen, aki mindig kölyök marad!*” Testben és lélekben is egy kisgyermek lakik a cicájában, és neki tényleg a lányom az „anyukája”. Töpiről most sokat blogolok, ugyanis el kellett távolítani az egyik szemét fertőzés miatt. A történetet nem csupán a gazdi szemszögéből mutatom be, hanem újságíróként meg is magyarázom, mi miért történik.

Aztán egy don sphynx lett a következő családtag: Mása, Gallyas Tímea szolnoki tenyészetéből. A tenyésztő honlapjáról néztük ki, már felnőtt volt. Hófehér, erős macska volt a fotón, aki viszont látogatásunkkor tökéletesen átvert minket: amíg nála voltunk ismerkedni, eljátszotta a „félénk, aranyos, visszahúzódó cica vagyok” szerepet. Aggódtunk is, hogy egyáltalán képes lesz-e beilleszkedni a másik két

*Kira lányom és az ő saját
Töpike cicája*

Bár már nem tartom számon, de mivel több mint 1600 macskás tárgyam, ruhám, ékszerem van.

macska közé. Ehhez képest amint hazatűnk, és letettem a földre, ő öntudatosan szétnézett, valami olyan arckifejezéssel, hogy „oké, nézzük, milyen birodalmam lesz!” Kiderült, hogy inkább alfanőstény, mint kis csendes lányka. Még Áfonyától is megpróbálta átvenni a hatalmat, de az „öreg” és bölcs kanadai szfinx egyszerűen semmibe vette Mása próbálkozásait: igazi Bogey-man módjára, úriemberként viselkedett a puccskísérletek alatt. Egy évnyi próbálkozás után Mása feladta, és beállt a rangsorba másodiknak. Ugyanakkor ő egyemberes macska: én vagyok a mamija, őriz és véd engem, akár a fürdővíztől, akár a bogaraktól, bármilyen látható és láthatatlan veszélytől. Csupa izom, mégis rongybabaként tűri, ha hurcolom, karmincát vágok, esetenként megfürdetem – ahogy a mostani videóban is látszódik a YouTube csatornámon (<https://www.youtube.com/kekykira>). Az én jelenlétemben kezes bárány az orvosnál is, de ha nem vagyok vele, akkor foggal-körömmel akadályozza a személyzet munkáját. Ahonnan ő jött, volt egy

másik cicacsalád is. Akkor még Kudriáska (oroszul göndör, bongyor) volt a neve, nálunk a KisPipire hallgat. Ő akkor teljesen levett a lábamról. Elképesztően hangosan dorombolt, körözött a lábaim között, döfködött a fejével, simogatást követelve. 20 perc alatt eldőlt a sorsa: bár akkor Mását vittük haza, mert érte jöttünk, én leguggoltam hozzá, és azt mondtam: ígérem, visszajövök érted. Bár több macskát nem szeretünk volna, pláne a férjem nem, de pár hónap múlva a születésnapom előtt megkérdezte, mit szeretnék kapni. A válasz egyértelmű volt: menjünk vissza a másik kopszért, mert megígértem, hogy visszamegyünk érte. És a sors ajándékként érkezett hozzánk még egy szőrös macska is, akit mi bundás vagy pizsamás macskaként szoktuk jellemezni, a neve pedig Macskacicó. Ő egy közönséges

Kobold és Áfonya, plusz az általam festett urnában Fáraó hamvai.

cirmos, aki az utcáról besétált az életünkbe, amikor édesanyámat ápoltam az utolsó hetei alatt. Amikor édesanyám meghalt, nem volt kérdés, hogy Macskacicot nem hagyjuk ott. Szóval öt macska rabszolgái vagyunk, és köztük épp Macskacicó az, aki komoly fejtörést okoz, mert ő másfél éves koráig utcamacska volt, így nem kis erőfeszítésünkbe kerül, hogy lakáson és teraszon belül tartsuk. A kopaszoknak eszük ágában sincs kirándulni menni, a „pizsamás kolléga” viszont az örületbe kerget minket. Miatta komplett fali mászóbirodalmat építettünk, és a hatalmas gardrób tetejére csak neki egy fatörzsből odaillesztett mászórud készült. Ott, fent egyedül ő az úr, vagyis úrhölgy. (Egyébként az összes cicánk ivartalanítva van.)

– Tudnál nekünk olyan vicces vagy érdekes történetet mesélni, ami cicáitokkal történt?

– Inkább tanulságosat. KisPipi egy fogászati kezelést követően napok alatt súlyos, kritikus veseelégtelenséget „kapott”. A vérképe szerint az életben maradás határán billegett. Több mint három héten keresztül minden áldott nap ott ültünk vele az állatorvosi rendelőben, ahol a lassan, órák alatt lecsöpögő infúzióval próbálták tulajdonképpen „dializálni”. Sikerült. Az ő akaraterejével és a mi elszántságunkkal, a doki szakértelmével együtt győztünk. Egy hónap múlva már tökéletes laborlelete volt. Az ő története is megtalálható a YouTube csatornámon.

– YouTube csatornádon sok egészséggel kapcsolatos videót láthatunk, főleg a gyomorszűkítésről. Mesélnél nekünk erről? Milyen tanácsokat adsz azoknak, akik ilyenre készülnek?

– Egészségügyi szakújságíróként a hivatalos munkámon kívül is szeretek információkat megosztani, pláne, ha azokat nem csupán könyvből tudom, hanem meg is tapasztalom. Épp ezért a nagy fogyáshoz hozzásegítő gyomorműtétet (sleeve, tehát csögyomorműtét) is végig dokumentáltam, mint ahogyan az azt követő plasztikákat is. Több száz ember merített azóta bátorságot a videoblogomból, és én nagyon örülök, hogy ezzel is segíthettem őket a megalapozott döntés meghozásában.

– Milyen terveid vannak, melyeket a közeljövőben szeretnél megvalósítani?

– Elkészült a könyvem, amit akkor kezdtem írni, amikor édesanyámmal kettesben voltam. Életem legdrámaibb és közben legfelemelőbb hat hete volt ez. Elbeszélem ezt a tabuként kezelt megpróbáltatást és azt, ahogyan megértettem: anyám miért viselkedett velem furcsán gyermekkoromban. Megismertem, és a könyvben tovább adom a saját transzgenerációs örökségünket. Fájdalmas, szívszorító és nagyon őszinte könyv készült, melyből már sok-sok részlet olvasható a Facebook oldalamon (<https://www.facebook.com/haldoklasdicserete>). Remélem, nemsokára eljutok vele a kiadásig.

Mása testőrként véd

KisPipi, akiért visszamentem

Doromboló múzsák

Macska a magyar költészetben - 2. rész

Hazánk irodalomtörténetének igen komoly része dorombolástól hangos. Előző lapszámunkban elkezdtük tárgyalni a magyar költészet cicás vonatkozásait. Volt szó a macskák általános felbukkanásának gyakoriságáról, szerepükről a versekben, ábrázolási módjaikról, szinonimáikról, ismert sztereotípiáikról és jellegzetességeikről a rimekben. Dr. Gönczy Monika irodalomtörténésszel fejtegetjük ezeket az izgalmas és gyönyörű szálakat.

– A „minden macska egyéniség” jellegű, az előzőekben tárgyalt sztereotípiákkal ellentétes gondolatok megtalálhatóak-e az alkotásokban?

– Igen. Például Mosonyi Aliz rövid versében sztereotip elemnek tűnhet, hogy a cirmos fitytyet sem hány az emberre, ha úgy akarja. Mégis egyedivé teszi a költeményben szereplő cicust, és az emberi kergetőhangra (sicc) és hívogatóhangra (pssz) sem reagáló, hóbán napozó méltóság viselkedését azzal magyarázza, hogy „ő a Fekete Macskakirály”.

Csukás Istvánnak van egy kedves, verses meséje, *A házörző macska*. A talán cili-csillan-tapancs szavakból születő Cillancs nevet kapó cicalány igazi egyéniség, akit a család nyaralásra indulva egyedül hagy otthon. Pontosabban a nagymamával, aki már csak a falon lógó fényképről mosolyog rá, valamint egy résnyre nyitott ablakkal. És persze azzal a feladattal, hogy ő vigyázzon a házra, mintha kutya lenne. Karakterének különlegessége abban rejlik, hogy egymás után barátkozik össze olyan állatokkal,

akik a valós világban áldozatai vagy ellenségei egy minitigrisnek. Sőt, nemcsak összebarátkozik Sámuellel, az egérnagykövettel, Klotilddal, az énekes verébbel és Herkulessel, a nagyon kistermetű őrző-védő ebbel, hanem igazi csapatot kovácsol belőlük, amikor együtt úzik el a betörőt a házból.

Ide kapcsolódik Varró Dániel *Meséje*, melyet az tesz izgalmassá, hogy miközben a vers végig rájátszik a mesei (szó)fordulatokra és alakokra, a költő nem fél folyamatosan disszonanciát kelteni ezek elferdítésével, megmásításával. A történet maga is álomszerű az elringatáshoz: „Hát miről meséljek neked ma este?”. A főszereplő, a „világszép bajszerű macskagrófkisasszony” tipikus mesealak, a szemet gyönyörködtető grófkisasszony sajátos megvalósulása. A cicanadrágot viselő macskahölgy egy medvevitézzel esik szerelembe, aki a sírdogáló

NÉVJEGY

Dr. Gönczy Monika, PhD, irodalomtörténész, tudományos referens 1995-ben szerezte a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán magyar nyelv és irodalom – filozófia szakos tanári diplomáját. 2017-ben a Debreceni Egyetemen irodalom- és kultúratudományokból doktorált (PhD). 1998 óta a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karán a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet tudományos referense, irodalomtörténész. 2000-tól a Debreceni Egyetem Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskola tudományos titkára, 2018 óta oktatója is. 2017-től a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottság Irodalom-, Nyelv-, Kommunikáció- és Médiatudományi Szakbizottság titkára, 2023-ban a Magyar Tudományos Akadémia Köztudományok Intézetének tagja lett. Kutatási területe a 19. század második felének magyar irodalma, intertextualitáselméletek. 1997 óta folyamatosan publikál, 2020-ban megjelent szakmonográfiájának címe: „Csillagokká repesztett szöveg...”: Szövegközi közelítések a 19. század második felének magyar irodalmához.

Jelenleg *Arany János* Az elveszett alkotmány című művének új kritikai kiadásán dolgozik. Civilben természet- és környezetvédelmi, állatvédő aktivista, karitatív tevékenységeket végez. 2015-től az Erdőmentők Alapítvány Hajdú-Bihar megyei szervezetének önkéntes erdő- és vadvédelmi koordinátora igazolvánnyal rendelkező tagja. Házastársával két cica, Cimbi és Bleki, két kutyus, Mira és Bundzsi, valamint két ékszerfülű teknős, Gerzson és Mathilda gazdája. Az összes állattársuk befogadott.

macskagrófkisasszony hűtőszekrényében kicserélte a villanykörtét.

A macska rejtélyszerűségéről, talányosságáról, szabadságáról és magányáról írt villoni ballada formában Mészöly Ágnes (*Ballada, melyben a költő minden idők macskáiról szól*).

A refrén:

*„Mert a macska rejtély, a macska kész talány,
Bársonynak látod szőrét,
a szemét vad paráznak,
Örökre szabad mind, a láncatlan magány
A legtitokzatosabb ős macska-varázslat.”*

Az *Ajánlásban* ez megváltozik, mert abban a részben a macska már nem a beszéd tárgya, hanem annak alanya, és épp arra figyelmeztet, hogy minden cirmos abban is azonos, hogy más:

*„Ne feledjétek: mindannyiunk más talány,
Szőrünk bársonynak tűnik tán, szemünk
paráznak,
De szabadok vagyunk mind, a végtelen magány
A legtitokzatosabb szent macska-varázslat.”*

– *Mi derül ki ezekből a szövegekből a macska társadalmi pozíciójára vonatkozóan? Hol van a cica helye az emberek világában? Hogyan jelenik meg az irodalomban a haszonállatból társállattá emelkedése?*

– Érzékelhető egy olyan tendencia, hogy a 21. század felé haladva egyre inkább a társállatról szólnak a költemények, de az általam ismert versekben néha korszaktól függetlenül jelenik meg a macska, mint a hiedelemvilág alakja, mint egerészésre tartott haszonállat, és mint házikedvenc, partner, barát vagy mindezek keveréke. Mindig az az érdekes, hogy a vers elbeszélője vagy a költemény más szereplői hogyan viszonyulnak a cicus(ok)hoz. Ezt nyilván befolyásolja az is, hogy:

– milyen az a fiktív társadalom, amelyben élnek, illetve milyen a szerzőnek a valós társadalmában,

– mi az elképzelése a szerzőnek vagy fiktív alakjainak a „létezők nagy láncolatáról” vagy minden teremtmény, létező egyenrangúságáról,

– továbbá hogy maga a szerző gazdi-e, mint például Weöres Sándor és Károly Amy.

Az állatbarát biztos meg fog ütközni például Gálik Margit verses meséjén. Ebben a frissen házasodott gazda lusta asszonyát, mivel nem akarja közvetlenül bántani, sem szóval, sem testileg, jobb híján úgy akarja megleckéztetni, hogy a sztereotipikusan restnek tartott macskát használja eszközüül célja eléréséhez. Reggel a házimunkát az állathoz beszélve adja ki, ezért, amikor hazaér, és azt látja, hogy semmi feladatot nem végzett el a neje, a négylábún kéri számon, hisz az nem csinálta meg mindazt, amit kellett volna. Mulasztásáért közvetlenül nem is a nőt veri meg, hanem a cirmost, csakhogy azt élete párjának a hátára kötözi, amíg a csihi-puhit kapja. Az ártatlan jószág össze-vissza marja a férfi hitvesének a hátát. Az „oldalbordának” az ütlelegések nyoma is fáj, a dorombolót is sajnálja, de mégis csak harmadnapra érti meg a „tanítást”, azt, hogy mi lenne a kívánatos a háznál. A történet „happy endje”, hogy a lusta feleség és a rest macska is megváltozik: jó háziasszony lett az ember társából, a cirmosból pedig remek egerész.

Juhász Magda versikéjében (*Cicakaland*) viszont a torkos bársonytappancsokat ugyan elkergeti a gazdasszony a seprővel, mert megtették a vaját, ám ez a tettük bocsánatos bűnné válik azáltal, hogy a lelkiismeretes állatok humoros fogadalmat tesznek:

*„Ilyent többé nem teszünk,
ígérjük, hogy legközelebb
csak a tejfölből eszünk.”*

Itt sorjázhathatnánk a példákat, hogy a kortárs alkotásokban, legyen az magas, populáris, vagy akár gyermekirodalom, a macskák egyre inkább mint bájos, csak szerethető, lelket melegengető, rejtélyes, titokzatos lényként jelennek meg. Azt, hogy érzelmileg mennyire fontosak,

és akár élettársak lehetnek a cicák, Károly Amy és Weöres Sándor szomorú költeményei is jelzik, melyben a beteg vagy halott cicákat elsi-
ratják: *Virrasztás cica fölött* (Károly Amy), *Két fehér macska sírjára* (Weöres Sándor), *Háziallat-temető* (Weöres Sándor).

– *Arany János költészetében is felbukkan a bársonyalpú. Milyen módon és vonatkozásban?*

– Szász Károly, Arany kortársa és egyben barátja írja egyik levelében Aranyknak – jelezve, hogy mindenkire kíváncsi, aki a költő mindennapjainak részese –: *„Te pedig édes Jankóm írj nekem vagy egyszer. Írj sokat kedves feleségedről, Julcsikáról, Laciról s még a kicsi macskádról is.”* (Kézdivásárhely, 1854. júl. 15.)

Arra, hogy Arany János bizonyára kedvelte a macskákat, az is bizonyíték, hogy több költeményében is felbukkan a macska. Leginkább hasonlatként, valaki mozgásának, mozdulatának, tettének leírására: például *A nagyidai cigányokban*:

*„Oly vigyázva lépdes, nyomot alig hagyván,
Mint macska, ha sétál a tövis-garadján”,*

vagy épp úgy úznak valakit: *„Mint mikor a macska az egérrel múlat.”* A *Tetemre hívás* záró szavai az egérrel annak haláláig játszó macskára utal, ahogy Kund Abigél addig cicázik Bárczi Benővel, amíg az öngyilkos

nem lesz:

*„Egyszer volt egy leány,
Ki csak úgy játszott a legénnyel,
Mint macska szokott az egérrel!”*

Az *elveszett alkotmány* egyik szereplője, Ingady *„Macskái léptekkel sompolygott”*. A *Jóka ördögében* a tekintet pontos leírásához használja a körbe forgó tárgyat figyelő cica nézését:

*„Látta ezt az anyjok, szemével kísérte,
Mint orsót a macska”.*

Máskor jellemfestéshez alkalmazza a macskához való viszony leírását. Így a *Bolond Istók* második énekében – amikor a magát diákként több művészeti ágban kipróbáló Istók épp festőnek „készül” –, előkerül az *„ecset (Mihez a macska szőrit megrabolta)”*. Ami Istóknak adománya – mármint a macskaszőr –, az *A bajusz* című költemény hőse, Szűcs György számára utálatos valami. Ő azért nem tudja elviselni a minitigrist az udvarában, mert annak szőre van, bajsza van, míg az ő gúnyneve: *Kopasz-szájú*. A *Juliska elbujdosásában* Arany lányuknak, a nyolc éves Juliskának a *„világgá menetelét”* írja meg. A megsértődött kislányt először a *„cicus”* dörögölődésével, dorombolásával próbálja visszatartani az elbujdosástól, de a gyermek annyira haragszik a világra, hogy orron fricskázza a *„macskát”*.

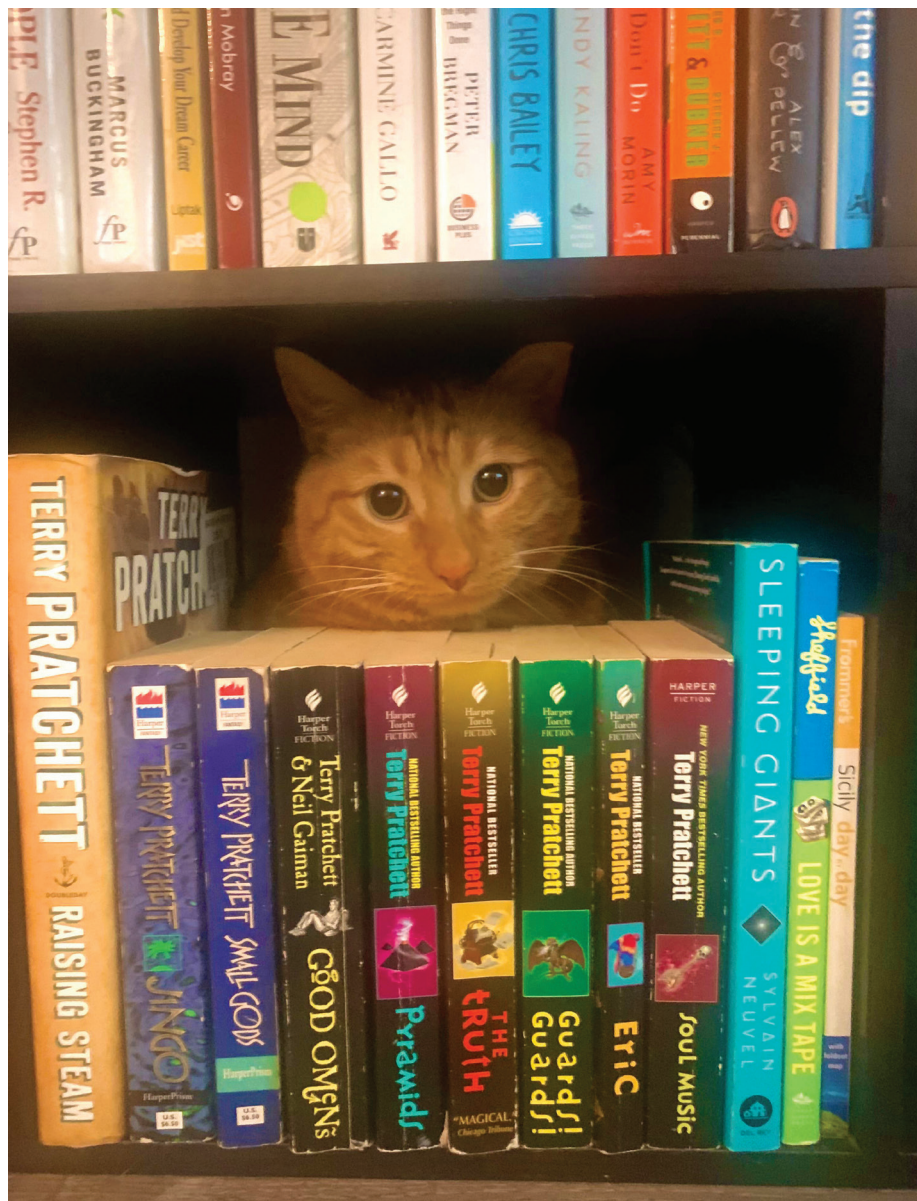
Arany fentebb kiemelt három költeményében egészen más formában és jelentéssel felruházva találkozhattunk a bársonyalpúval. A művész elbeszélő költészetének első darabjában, *Az elveszett alkotmányban* Armida istennő boszorkányainak egyike, Orsola gazdasszony éppoly alakváltó, mint a jól ismert kortárs angol bestsellerirodalom, a *Harry Potter* animágus átváltozástan-tanára, Minerva McGalagony, mindketten macskává tudnak változni. A magyar hiedelemvilágban a boszorkányok attribútuma sokszor az éjszínű cica volt, gyakran ábrázolják a képzőművészetben, a költészetben is úgy a boszorkányokat, hogy mellettük van ez az állat. Vagy ők maguk öltik fel a nagy, sötét szőrű jószág képét, mert a banyák legjellemzőbb képessége a metamorfózis, az a tudás, hogy valamilyen állattá vagy növényé formálódhatnak át. Az *elveszett alkotmány* Orsola asszonya, aki Armida *„öreg cica-kéme”*, nemcsak hallgatózni tud, illetve besurranni ide-oda, hanem a hangjával képes összehívni a többi varázslónőt, akik mind különböző állatokként jelennek meg. Arany egész arzenálját mutatja meg itt a néphit szerinti boszorkaállatoknak:

*„Orsola gazdasszony pedig ottbenn újra felölti
Tisztes macska-mezét, és a kunyhó tetejére
Felmászván, elkezd kormányzni fogat csikaróan;
Melyre amonnan-eminnen jönnek az
éji boszorkák*

Állat-alakban, mint: macskák, kakasok, huhu-baglyok, Kígyók és tekenős békák, otromba varangyok, Loncsos ebek, lorgnette-viselő, betű-ölte vakandok, Farkasok és rókkák; minden vallásbeli varjak S több-efféle vadak, szelidek. [...]"

Ám a cirmos Arany elbeszélő költészetének első darabjában nem csak mint mellékszereplő van jelen, hanem más vonatkozásokban is. Előkerül a néphitből a cica, mint állatáldozat motívuma. Igaz, itt nem építőáldozat, amikor is jobb esetben csak bezárják az új házba az első éjszakára az állatot, mondván, érte „nem kár”, ha történik vele valami, rosszabb esetben halálra ítélve befalazzák, hanem időmeghatározást jelöl. Hábor isten és Armida istennő háborúskodásig fajuló házassági perpatvarában a mindent eldöntő viadal időpontját úgy jelöli ki Hábor az Armidának szóló üzenetében, hogy az akkor lesz, amikor lidércfények (éjszakai fényjelenségek, például mocsárgáz okozta lángok) mutatják meg a népnek, hogy hol kell macskát ölni áldozatul. Armida hadseregének zenészcsoportja többek között „szikralövellő / Fekete macskákából” áll, vagyis nagyon dühös, haragos, szúrós tekintetű minitigrisekből. A harci zenére induló sereget vezető, lapáton lovagoló géci boszorkák után a „gyaloglátán-ezred” cicákon lovagol, melyek olyan vékonyak voltak, hogy a „lég tetején úszhattak”. De közmondásszerű formulában is találkozunk a bársonytalpúval: „Macska, gyümölcs és könyv, úgymond, nem orozva nem is jó”, azaz akkor édes a gyümölcs igazán, akkor izgalmasan jó egy könyv, s akkor legkedvesebb a macska, ha az lopott. Rövid példázatban is feltűnik a doromboló, segítve a költeményre oly jellemző ironikus, szatirikus hangnemet, amikor az egyik képviselő elképzelését vonja kétségbe az elbeszélő:

„Lánghy a kormánynak felelősségét akará ki-Vinni: derék akarat! kár volna ha nem sikerülne! Mondják: így akará az egérnem is egykor a macskát Megzabolázní, de nem hallottuk még az eredményt.”

Vagyis annyi esélye van felelősségre vonni a kormányt, mint az egereknek jó útra téríteni a cicát.

Néhány nappal 1848. március 15. után jelenik meg az Életképek című lapban Arany verse, A tudós macskája, amelyben a cirmos központi szerepet kap. A költemény eredeti címe a vers műfajára utalt: *Érzékeny románc*. Románc, azaz a déli típusú lírai elbeszélés, melynek a

hangneme nem tragikus, mint a balladáké, hanem inkább elégikus, még gyakrabban a cselekménye vidám, pozitív kimenetelű. Bár maga a jelző – „érzékeny” – utal arra, hogy a versben mégiscsak szomorú, mai szemmel állatkinzó esemény történik, a műfajmegjelölés mégis feloldja a tragédiát. Lehet, hogy ezt maga Arany is így gondolta, s ezért változott a cím úgy, hogy az alkotás két szereplője, a bársonytalpú és annak gazdája, a tudós szerepel benne. A románc szomorú története: a tehetősnek egyáltalán nem mondható, magának való tudós a reggelijét megosztja az egyetlen lényvel, akit imád: a tarka cicájával. Szolgája ugyanekkor étlen dolgozik neki, s mivel ennek feladata a jószág etetése, egyszerűen eleszi a négy lábú elől az ételt. A tudós csak annyit lát az egészből, hogy a cirmos egyre fogy, így már – nagy szeretetében – az egész reggelit neki szánja, amit persze mindig a cseléd fal fel. A macska így végül éhen hal, a szolgál pedig töredelmesen bevallja, hogy ő okozta a doromboló halálát.

A tudós macskájában azt látjuk, hogy adott egy gondolkodó, aki a bölcsességről ír könyvet, ám minden ismerete erről a témáról hiábavalóság,

hisz annyi hétköznapi, gyakorlati értelem sem szorult bele, hogy átlássa: az erősebb, azaz a szolgál, ha éheznek, el fogja venni a gyengébbtől, azaz a cicától az ételt. Mondhatnánk, hogy jóhiszemű a cseléd irányában, ám sokkal inkább tűnik megvezethetőnek, amikor rábízta a macska etetését. Ugyanakkor kiszolgáltatott is, hisz képtelen ellátni a mindennapos, nem elméleti munkákat, mint például egy cicáról való gondoskodást. Ha mai kifejezéssel illetnénk, akkor azt állíthatnánk, hogy a tudósunknak bizony fogalma sincs a felelős állattartásról. Ugyan imádattal rajong a macskájáért, de ténylegesen mégsem ő látja el. Míg a bölcselkedő számára a cirmos az egyedüli lény volt, akit igazán szeretett, addig a szolgál haszonállatként kezelte, aminek szerinte az lenne a dolga, hogy egerésszel keresse meg a táplálékát, és ne emberi kosztot éljen. Ezért is ette el előle a mindennapi betevőt lelkiismeret-furdalás nélkül. Az állat halálakor nemcsak annak ártatlansága miatt, de önmaga védelmében is mondja ki a szentenciát urának, hisz a bársonyaltalpú eltávozásával az ő mindennapi betevőjének szintjéig vége:

*„Nem tanyáz ám ott egér, hol
Üres minden kamra.”*

A költemény elbeszélője vegyesen viseltetik a macska sorsa iránt, amikor a cica éhen pusztulásáról ír. Először egy szép metaforával írja le a sorvadását:

*„Elfogyott a fogyó holddal,
sarlóvá hajolva”,*

majd humorosan közli megsemmisülését: *„Fölvette a 'néhai' nevet”*. A vers végén pedig ez az egész szomorú történet már csak úgy említődik, mint a tudóssal gyakran megcsó „ápró döreségek” egyike. A mai, kiváltképp macskaimádó olvasóban ez a történet bizonyára megöröknyödést kelt. A korabeli olvasó számára valahol (költői nyelvre mindenképp) humoros lehetett a szöveg, azonban mai szemmel nézve már egyáltalán nem biztos, hogy az események borzalmát az elbeszélés módja enyhíti. Érdekességként mondanám el, hogy Arany saját maga szerzett zenét A tudós macskájához, Csörsz Rumen István irodalomtörténész, zenész, énekmondó előadásában ma is meghallgathatjuk a verset Arany saját dallamával, akár az előadó koncertjein, akár a legnagyobb videómegosztó csatornán.

Az 1848/49-es szabadságharc bukása után, az önkényuralom idején, 1851-ben írja meg Arany *Családi kör* című versét. Munkájában egyfajta választ ad arra, hogy lehet tovább élni a vesztéseket, a nagy ideák szertefoszlása után, és a hatalmas perspektívájú álmok, remények helyett mi az, ami mégis kiegyensúlyozottságot teremthet számunkra. A páztoridill természetben élő

alanyának, és a biedermeier hétköznapi polgárának békét, boldogságot sugárzó életéhez hasonlóan a paraszti család modellje lehet a záloga a harmonikus létnek. Ennek a világnak a mindennapi részesei a házat körülvevő jószágok és a háziállatok. A költeményben így – az „éji bogár” (feltehetően az eperfát kedvelő zöld cserebogár), béka, denevér, bagoly, tehén és borja, kutya, nyúl, tücsök mellett – egy cica is feltűnik. Arany, amikor a természetéről, vagy annak lényeiről ír, ritkán folyamodik a megelőző kor azon gyakorlatához, hogy a már ismert művek toposzaiból, szövegeleimeiből, azaz az irodalmi hagyományból építkezzen. Sokkal inkább jellemző rá, hogy megfigyel, és pontosan írja le például az állatok karakterét, magatartását, szokásait. Vagy ha antropomorfizál (azaz emberi tulajdonságokkal lát el valamit, például élőlényeket), vagy épp fordítva, egyes embereket állatok tulajdonságával, kinézetével ruház fel, akkor is inkább népi megfigyelésekre, így a

paraszti költészet ábrázolására támaszkodik, mint szövegpanelek, toposzokra. A Családi körben – ahogy az alkotás többi állata esetében is – a kétszer feltűnő cirmos is nagyon realiztikusan jelenik meg. Az olvasó képi világában a vers elején először a lusta, elfáradó bársonyaltalpú körvonalazódik, akinek már bogarat fogni sincs kedve, hiába koppannak azok a falnak, s esnek le akár az orra elé. Olyan lassan lépdel, mintha az első lábait már nem akarnák követni a hátsóak, ezért teljesen elnyúlik a teste. Majd a fajtájára jellemző kiszámíthatatlansággal az udvarról hirtelen a ház előterébe surran. Gyorsaságának okát csak később sejtethi meg az olvasó: az ajtóközönből egy öreg eb hever. Mintegy keretszerűen, a vers végén tűnik fel újra a cica, aki az elalvásra készülő család és vendége egyre gyérülő beszédét dorombolással kíséri, amint maga is szépen csendben álomba merül.

Lakatos Zsófia

Vitakraft®

ÚJ TAPASZTALATOK

..makes happy!

#OURHAPPYMOMENT

EGY KIS ENERGIA NAGY FELFEDEZŐKNEK

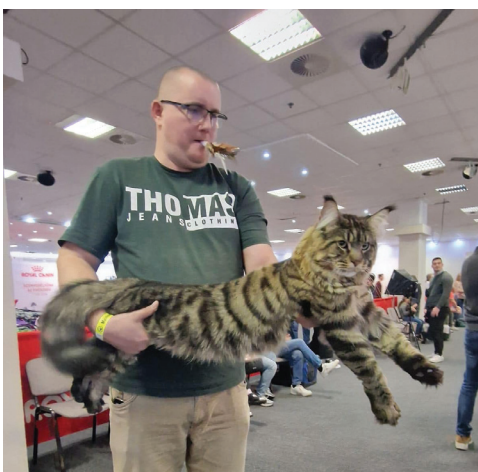
A felfedezés
öröme ízletes
és egészséges
jutalomfalatokkal.

VITAKRAFT.
WITH LOVE.

 VITAKRAFT.HU

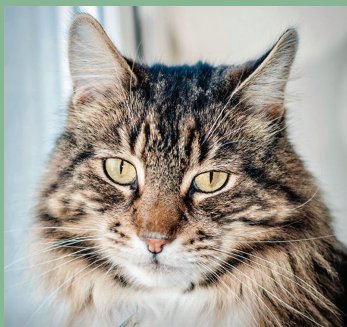
MMME Macskakiállítás a Lurdy Házban

CICAHÍRADÓ

Összeállította: Betlehem Ildikó

Másképpen dorombolnak a cicák, mint ahogyan ezt eddig gondoltuk. Az 50 évre visszanyúló eddigi kutatások azt sugallták, hogy a dorombolást egy speciális mechanizmus hozza létre a gégen belüli hangredők izomzatának ciklikus összehúzódása és ellazulása révén, ami állandó idegi bemenetet és irányítást igényel az agytól. Egy új vizsgálat szerint azonban a hangredőkbe ágyazott speciális párna teszi lehetővé, hogy a macskák képesek legyenek kiadni ezeket a nagyon alacsony

frekvenciájú hangokat. A Bécsi Egyetem tudósa, Christian T. Herbst által vezetett ellenőrzött laboratóriumi kísérletek bebizonyítják, hogy a házimacska-gége lenyűgözően mély hangokat képes produkálni, anélkül, hogy ehhez ciklikus idegi bemenetre vagy ismétlődő izom-összehúzódásokra lenne szükség. „Az anatómiai vizsgálatok egy egyedülálló »párnát« tártak fel a macskák hangredőjében, amely megmagyarázhatja, hogy egy ilyen kis, mindössze néhány kilogramm tömegű állat hogyan képes olyan hangokat kiadni, amely még a legalacsonyabb emberi beszushangoknál is jóval mélyebb” – mondja Herbst. A tanulmány megállapításai egyértelműen jelzik, hogy a macskadorombolással kapcsolatos jelenlegi ismereteink még hiányosak, és a terület további kutatást igényel.

<https://www.sciencedaily.com>

Hivatalosan is megdöntötte a Guinness-rekordot, és így a világ leghangosabban doromboló macskája lett az Egyesült Királyságban élő, 14

éves Bella. A Guinness-rekordok hivatalos versenybírója, Dave Wilson felügyelte a rekorddöntési kísérletet. Wilson egy akusztikai mérnök segítségével Bella szobájában kizárta a külső zajokat, és hangrögzítő-berendezéseket szerelt fel, mielőtt a cica elhelyezkedett kedvenc párnáján, és dorombolni kezdett. Bellának 50 decibelnél hangosabbnak kellett lennie a rekord eléréséhez, amit könnyedén túlszárnyalt: eredménye 54,6 decibel lett! A gazdik rendkívül büszkék kedvencük teljesítményére, és a Guinness-rekord oklevelét házuk kitüntetett pontján helyezik majd el. A rekorddöntés a youtube-on is megtekinthető.

<https://www.itv.com>

A kutyák emberi években megfelelő életkorát a jól ismert 1 kutyaév = 7 emberi év képlet segítségével szokás kiszámolni. Sokan azt gondolják, hogy ugyanez a képlet alkalmazható a macskák esetében is. A tudomány azonban ezt nem igazolja. Ennek oka a szakértők szerint az, hogy a macska eltérő ütemben öregszik, attól függően, hogy milyen életszakaszban van. Az egy hónapos kiscica

hat hónapos csecsemőnek felel meg, a következő hatvan nap alatt pedig három és fél évet öregszik, azaz emberi léptékkal nézve eléri a négyéves kort. Ez a gyors idősödés hónapról hónapra folytatódik, de egyre lassabb ütemben: négy hónaposan 5,5, öt hónaposan 8,5, hat hónaposan 11,5, 12 hónaposan pedig 16 évesnek tekinthető a macska. Ez azt jelenti, hogy az állatok életük első hat hónapjában 11,5 évet öregednek, a következő hat hónapban pedig csak 4,5 évet. A két éves macska 21 évesnek számít, ezt követően minden további macskaév négy emberi évet jelent. (Egy másik módszer, némileg eltérően, a három éves macskát nem 25, hanem 31 évesnek tekinti, és utána 3,5 éves öregedéssel számol évente.) A tudomány a macska életkorát általában a fogak állapotának vizsgálatával határozza meg. A kölyköknél ez a növekedés mértékének mérését jelenti, míg az idősebb macskáknál az állatorvosok az elhasználódást vizsgálják. A házimacska napjainkban átlagosan körülbelül 14 évet él. Ez nagyon jelentős élettartam-növekedés: az 1980-as évek elején a macskák átlagosan mindössze hét évig, 1995-ben pedig alig több mint kilenc évig éltek.

<https://www.dailymail.co.uk>

Bár a macskákat sokan magányos, független állatoknak tekintik, ugyanúgy képesek kötődni gazdájukhoz, mint a kutyák. (A Current Biology tudományos folyóirat 2019-ben megjelent tanulmánya szerint a macskák és gazdáik között olyan kötődés alakul ki, mint a csecsemők és szüleik között.) Az Egyesült Királyságban élő fekete-fehér Robinál nem is lehetne meggyőzőbb bizonyítékot találni erre. A cica kissé túlzásba is viszi a ragaszkodást, eléggé megnehezítve ezzel gazdáji életét. A Newcastle-ben élő kétgyermekes fiatal pár rendszeresen tesz közzé tartalmakat a közösségi médiában Robiról és másik macskájukról, Rickyről – előbbi esetében a bejegyzések nagyrészt a cica rendkívüli ragaszkodására fókuszálnak. Robi tulajdonképpen egész nap a gazdáin csüng, előszeretettel üldögélve a vállukon, ami nem könnyíti meg a napi tennivalók elvégzését. A cica extrém mértékű ragaszkodása a koronavírus-járvány alatt kezdődött, amikor a pár mindkét tagja otthon dolgozott. A gazdák ezért is döntöttek egy másik – mentett – cica örökbefogadása mellett, hogy Robi a lezárások megszűnése után se legyen napközben egyedül. Harrison és Brogan azért tesznek közzé videókat Robiról és Rickyről, mert szeretnék megnevetetni az embereket. „Ő a mi kis papagájunk. Néha nem könnyű elvégezni a feladatainkat, miközben a vállunkon ül, de mi így szeretjük őt, és vállaljuk a kényelmetlenségeket” – nyilatkozta Brogan a Newsweeknek.

<https://www.newsweek.com>

Egy három országban (Ausztriában, Dániában és az Egyesült Királyságban) végzett új kutatás szerint az emberek nagyobb valószínűséggel törődnek a kutyáikkal, mint a macskáikkal. A nemzetközi

kutatócsoport 17747 állattulajdonost vont be a vizsgálatba. A kutatók a Lexington Attachment to Pets Scale-t (LAPS – a háziállathoz való ragaszkodás lexingtoni skálája) használták, és azt is vizsgálták, hogy a tulajdonosok kötnek-e egészségügyi biztosítást háziállataikra, illetve hajlandóak lennének-e fizetni egy esetleges életmentő beavatkozást. A kutyatulajdonosok rendre magasabb pontszámot értek el a LAPS skálán. Az is kiderült, hogy a kutyákat gyakrabban biztosították gazdáik, akik egyúttal inkább nyilatkozták azt is, hogy kifizetnék az életmentő beavatkozásokat. A legkisebb különbség a kutya- és macskatartók között az Egyesült Királyságban mutatkozott. A kutatók mindazonáltal elismerik, hogy a nagy mintán készült, de csak három országra korlátozott felmérés nem tekinthető általános érvényűnek.

<https://petepop.com>

A macskák tökéletesek. Ez nemcsak a macskarajongók véleménye, akik az állatok szépségét, függetlenségét és ügyességét csodálják, hanem Anjali Goswami evolúcióbíológus szerint tudományos szempontból is igaz ez az állítás. A londoni Natural History Museum tudósa a gerinces állatok evolúciójának nagyléptékű mintázatait tanulmányozza. A kutató nagyon érdekes, újszerű elmélettel támasztja alá véleményét. Úgy véli, ez a tökéletesség abban érhető tetten, hogy a macskafélék szinte csak méretben különböznek egymástól. Nem számít, hogy egy apró bengáli macskát, egy óriási oroszánt vagy tigris vizsgálgunk, alapvetően ugyanúgy néznek ki. *„Ha a kezembe adnának egy oroszánt- vagy tigriskoponyát, nehezen tudnám megmondani – annak ellenére, hogy a húsevőkben szakértőnek mondhatom magam – hogy melyik állaté volt a koponya. Majdnem egyformának tűnnek. Kismértékű allometria [egy testrészt aránytalan változása az egészhez képest a méretváltozás következtében], például a pofa kis megnyúlása, az izomtömeg növekedése persze tapasztalható a nagyobb macskafélék esetében. De ez a különbség semmi ahhoz képest, amit más állatoknál, például kutyáknál látunk. Végül soron a nagymacskák sokkal jobban hasonlítanak a kisebbekre, mint azt elsőre gondolnánk. Ezeknek az állatoknak nincs szükségük variációkra. Ökológiai szempontból mind ugyanazt csinálják. Ez az azonosság a csoport evolúciós sikerének jelzője”* – mondja Goswami. A kutató ellenpéldaként a medvéket említi: *„Csak néhány medvefaj létezik, és mind különbözőek. Gondoljunk a szuperspecializált növényevőre, a pandára, amely alapvetően csak bambuszt eszik, vagy a pápaszemes medvére, amely elsősorban növényeket és rovarokat fogyaszt. A jegesmedvék viszont hiperhúsevő tengeri emlősök, és ott vannak még a mindenevő fekete medvék és grizzlyk is.”* Gaswani szerint az evolúció során sok faj (többek között pl. a menyét és a mongúz) próbált meg a macskára hasonlítani, de törekvéseik nem vezettek sikerre. A macskák tehát nemcsak tökéletesek, hanem utánozhatatlanok is.

<https://www.scientificamerican.com>

A macskatulajdonosok azt szeretnék, hogy cicájuk minél boldogabb legyen, így gyakran előfordul, hogy túl sok táplálékkal és jutalomfalattal kényeztetik kedvencüket. Emiatt egyre több az elhízott macska, ami hatással van az állatok egészségére, és megrövidítheti az életüket is. Az Illinois Urbana-Champaign Egyetem új tanulmánya azt vizsgálja, hogy mi történik az emésztő- és bélrendszerben, amikor a cicák túl sokat esznek. *„Az Egyesült Államokban a macskák körülbelül 60%-a túlsúlyos, ami egészségügyi problémákhoz, például cukorbetegséghez és krónikus gyulladáshoz vezethet. Noha sok tanulmány vizsgálta a macska súlycsökkenését, kevés hangsúlyt helyeztek az ellenkező folyamatra, ami szintén fontos. Ebben a kutatásban szerettünk volna többet megtudni azokról a változásokról, amelyek a macskák túlevése és súlygyarapodása miatt következnek be”* – nyilatkozta Kelly Swanson, a tanulmány társszerzője. A vizsgálatban 11 felnőtt, ivartalanított nőstény macska vett részt. Két hét alapozó mérés után a cicák annyit ehettek, amennyit akartak. A kutatók rendszeres időközönként vér- és székletmintákat gyűjtöttek tőlük, és figyelemmel kísérték fizikai aktivitásukat is. Az állatok, amint tehettek, azonnal jelentősen megnövelték táplálékfelvételüket, és hízni kezdtek. A vizsgálat kezdetén átlagos testkondíció-pontszámuk 5,41 volt a 9 fokú skálán. 18 hét tületetés után ez 8,27-re nőtt, ami 30%-os túlsúllyal felel meg. A kutatók elemezték a széklet mennyiségének, a gyomor-bélrendszeri áthaladási időnek, az emésztés hatékonyságának és a bélfóra összetételének változásait a vizsgálat 20 hetes időtartama alatt. *„Azt találtuk, hogy ahogy a macskák többet ettek, csökkent a gyomor-bélrendszeri áthaladási idő, és az emésztés hatékonysága is. Ha a szervezet kevesebb táplálékhoz jut, hatékonyabban vonja ki a tápanyagokat. De ha a táplálék mennyisége nő, akkor az emésztőrendszeren gyorsabban halad át, és kevesebb tápanyag nyerhető ki a folyamat során”* – magyarázta Swanson. A kutatók jelentős változásokat találtak a bélrendszer mikrobiális összetételében a 18 hét súlygyarapodás után. Az antimikrobiális hatású, kórokozót gátló, immunrendszert serkentő *Bifidobacterium* relatív egyedszáma nőtt, míg a rostlebontó, gyulladást okozó *Collinsella* mennyisége csökkent. Ezek az eredmények ellentétesek a túlsúlyos emberekénél mért adatokkal, és arra utalnak, hogy a súlygyarapodással való összefüggésük összetett folyamat. A kutatók a macskák aktivitási szintjét is megmérték, egy nyakörvre erősített eszközzel. Az állatokat csoportban helyezték el, ahol interakcióba léphettek egymással, és játékokkal is játszhattak. Bár arra számítottak, hogy a súlygyarapodás a fizikai aktivitás csökkenéséhez vezet, nem volt szignifikáns változás az aktivitási szintben. A tudósok úgy vélik, hogy a háziállatok súlygyarapodásával és elhízásával kapcsolatos metabolikus és gasztrointesztinális változások megértése segíthet a jövőbeni megelőzési és kezelési tervek elkészítésében. A vizsgálat befejezése után a macskák diétás étrendet kaptak, amely segített nekik visszatérni a normál testsúlyhoz. A tanulmány a *Journal of Animal Science* folyóiratban jelent meg.

<https://phys.org>

Az angliai Elyben a helyi szupermarketet 2012-es megnyitása óta szinte naponta meglátogatta egy macska. Garfield – vagy ahogy a helyiek szeretettel becézték, Garfy – szívesen heverészett az üzlet előterében, de gyakran megpróbálkozott a vásárlók autójába is beszállni. Garfynak 6000 fős stabil rajongótábora alakult ki a világ minden tájáról, akik a facebookon követték kalandjait. Sajnos 2019 júliusában, 12 évesen elütötte egy autó az üzlet parkolójában. A cica halála megrázta a közösséget, sok helyen írásban is megemlékeztek róla, sőt gyászbeszédet is tartottak tiszteletére az Ely-székesegyházban. Sokakban felmerült, hogy valamilyen módon emléket kellene állítani Garfieldnak, így volt gazdája vezetésével adománygyűjtés indult. Az összegyűlt majdnem 7000 fontból (az USA-ból, Thaiföldről és Új-Zélandról is érkeztek adományok) egy életnagyságú bronz Garfy-szobor készült, amelyet egy pad mellé helyeztek el az Ely Count Parkban. A padon a következő felirat olvasható: *„Szeretettel emlékezve Garfyrá – Ül le, és lazíts velem egy pillanatra!”* A szobrot egy helyi szobrászművész készítette, aki maga is sokszor megsimogatta a cicát vásárlásai alkalmával. Az ünnepélyes szoboravatásra októberben került sor.

<https://www.bbc.co.uk>

A macskatörténelem új korszaka

A játék szerepe a cica életében

1. rész

„Játszik, mint macska az egérrel” – a szemléletes hasonlatot mindenki ismeri. A mai bársonyaltalpúak már némi túlzással élve digitális egérrel mókáznak. Ezt persze nem kell (még) szó szerint érteni, de valahol azt szeretnénk kifejezni vele, hogy megváltoztak a cirmosok is, törvényszerű következményeként az őket körülvevő világ átalakulásainak. A dorombolók a civilizált környezetbe illeszkedtek be, és szocializáltan töltik mindennapjaikat velünk, ennél fogva a mi társadalmunk és környezetünk módosulásai rájuk is hatással vannak. Hogyan mutatkozik ez meg a játékon? Miért olyan fontos ez a látszólag csupán szórakozást szolgáló tevékenység? Ezekről gondolkozunk most.

Valamikor réges-régen a minitigrisek rágcsálón, madarakon, esetleg halakon, illetve egymáson élték ki a játék iránti vágyaikat. Aztán jött a képbe az ember, és velünk együtt a mi mesterséges eszközeink, amelyek korszakonként alakultak, párhuzamosan az emberiség fejlődésével. Vélhetőleg az ókori Egyiptom cicáinak másfajta mókakellékei lehettek, mint egy 21. századi, nyugati bársonyaltalpúnak. Utóbbi, ha nem is éppen digitálisan bohóckodik az egérrel (bár egyáltalán nem biztos, hogy ez messze van), de a számítógép egerét éppen huzigálhatja, tologathatja, sőt, akár még a kábelét is megrágcsálhatja.

Ha már erről a témáról beszélünk, feltétlenül szót kell ejtenünk a fajtársak egymás közötti játékaról is, hiszen a kölykökbe ennek

mechanizmusa ösztönszerűen van beépülve. Nem véletlenül, hiszen különösképpen fontos szerepe van a csöppségek fejlődésében. Ez a tevékenység a macskafélékre kifejezetten jellemző, és a vadonélő fajok még nagyobb lelkesedéssel űzik, mint a háziásított rokonaik. Az emlősök közül ők a legnagyobb mókames-terek, természetesen elsősorban ifjúkorukban. A szóban forgó elfoglaltság különösen azon fajoknál hangsúlyos, ahol a fiatalság időtartama viszonylag hosszúnak nevezhető. Azt azonban macskatartóként magunk is tapasztalhatjuk, hogy kedvenceink még késő felnőttkorukban is hajlamot mutatnak az ilyen jellegű kikapcsolódásra. Nyilvánvalóan nagyok az egyéni eltérések, és minden egyes példány különböző mértékben és módokon szeret játszani, de általánosságban elmondható, hogy sok cica fogékony erre egészen aggként is.

A Vadásziskola

A „játék” elnevezés voltaképpen megtévesztő, hiszen azt sugallja, hogy pusztán felüdülésre, pihenésre, tréffalkozásra szolgáló hadműveletről van szó, ami közel sem teljes mértékben fedi a valóságot. A kicsik tényleg szórakoznak a birkózás, vadászat-imitálás és hasonlók közepette, azonban mindennek van egy sokkal fontosabb funkciója is a kellemes időtöltésnél. A játék során a kiscicák a vadászat, az ölés, a küzdelem, az üldözés és menekülés fortélyait és viselkedésformáit gyakorolják el újra és újra. Ismételtetik

a technikákat. Hol egyikük, hol a másik veszi fel a prédát, illetve az üldöző szerepét, miközben tulajdonképpen a „Vadásziskola” gyakorlati óráit járják végig. Felkészülnek a ragadozók életmódjára. Ha nincs megfelelő zsákmány, akkor egyikük ideiglenesen beáll annak, és úgymond egéerként viselkedik. Úgy tesz, mintha menekülne, védekezne, miközben párban hadakoznak, és buzgón űzik a feladatokat. Az így megszerzett óriási gyakorlat bővíti a csöppségek ismereteit és tapasztalatait is a külvilágról és annak törvényszerűségeiről. Ekképpen sajátítják el például egy pofon helyes időzítését, de azt is, hogy mekkorát kell ugraniuk egy mozgó célpont eléréséhez, vagy hogy milyen sebességgel kell iszkoljniuk ahhoz, hogy elkapják, amit kiszemeltek maguknak. Ilyen és hasonló ismeretek özönét tanulják meg a sok-sok próbavadászat alkalmával, amit fajtársaikkal, többnyire testvéreikkel bonyolítanak le. Nem melleleg pedig észve-szejtően bájosak eközben. Nehéz érzéketlenné lenni a hempergő, apró szőrabdák iránt, még a nem macskamániások is gyakran elismerik, mennyire aranyosak is a bukfencezgető, bohócodó apróságok.

A fajtársak közötti hancúrozás sajátosságai

A cicák játékának sajátossága, hogy minden részlete eltűzött, drámai. A kicsik nagy színházat csinálnak; mondhatni, hogy igen

szélsőségesen és szenvedélyesen élük ki magukat a hancúrozásokban. Ha megfigyeljük őket elragadóan aranyos megnyilvánulásaik közepette, akkor lehetetlen nem észrevenni, hogy a csemeték élvezik ezt a tevékenységet. Ebben szerepe van annak is, hogy a csöppségek kivétel nélkül mindig betartják az alapszabályt: soha nem karmolnak vagy harapnak teljes erejükből, következésképpen bármilyen hevesen és impulzívan birkóznak és hemperegnek is, a leg-ritkább esetben fordul elő, hogy valamelyikük megsérül. Tény, hogy az igazi vadászat végső mozzanata, a célpont meggyilkolása teljesen kimarad a mókából. Helyette a lesben állás, az üldözés, valamint az ölés előtti párviadal mozzanatait ismételtetik újra és újra. Váltogatják a szerepeket, a támadó, a védekező, a vetélytárs pozícióját cseréltetik, illetve különféle környezetben és helyzetekben teszik próbára magukat és egyre fejlődő képességeiket. Azonban, ha alaposan megfigyeljük kedvenceinket ilyenkor, láthatjuk, hogy soha nem mutatják a félelem vagy a szorongás jeleit. Sőt, ennek ellenkezőjét érzékelhetjük: azt, hogy kifejezetten örömet lelük a mókázásban.

Szubjektív nézőpont

Itt jegyezzük meg annak az angol állatbarátnak a gondolatait, aki szerint az etológia tudománya alapjaiban másként nézne ki, ha más nemzetek vezetnék a vizsgálatokat. Az illető valószínűsíti, hogy az olaszok és a franciák a németeknél és

amerikaiaknál jóval gyakrabban emlegetnék az örömet, a szeretetet, az életösztönt és a kalandvágyat a minitigrisek játékának leírása kapcsán. Továbbá azt is felveti, hogy esetleg lennének olyan szakemberek az elsőként említett két nemzet temperamentumos tagjai között, akik bátorkodnának felvetni annak ötletét, hogy bizony a cirmosok hancúrozásának semmi, de az égvilágon semmi köze nincs a létért való küzdelemhez, hanem pusztán a vidámságot és az élményszerzési igény kielégítését szolgálja. Nos, magazinunk nem járt utána olyan szempontból a macskaetológiai tanulmányoknak, hogy azok mely országok tudásaihoz köthetők, ám el kell ismernünk, hogy bizonyos mértékű szubjektivitást adhat a dolgoknak az, hogy milyen szemüvegen keresztül látunk egy meghatározott viselkedést. Látszólag objektív kutatás esetén is felmerülhet némi szubjektív felhang. Leegyszerűsítve a kérdést: az mindenesetre bizonyos, hogy a macskák szeretnek játszani.

Macskométer

A cicák mulatozási kedve egyfajta indikátorként is szolgálhat általános állapotuknak is, beleértve mind a fizikai közérzetüket, mind pedig a kedélyállapotukat. Következtetéseket vonhatunk le ugyanis abból, hogy mennyire játékos egy bársonytappancs, különösen, ha kölyökről van szó. Az egészséges, normális, ifjú doromboló jellemzően étkezés után csap legalább egy csekély „bulit”. Persze, nem kivétel nélkül mindig, de azért elég gyakran. Amennyiben ez elmarad, elkezdhetünk gyanakodni, hogy valamije

fáj, valami baj van. Biztosan nincs rendben vele minden abban az esetben, ha a játékait lóbáljuk előtte, és nem reagál rájuk. Elkezdhetünk aggodni, és akár állatorvost is hívhatunk, ha egy madzagot, labdát, vagy bármilyen, prédát imitáló tárgyat gurítgatunk, húzgálunk a minitigrisünk – különösen, ha kölyök –, orra előtt, és az rezignáltan, közönyösen üldögél vagy kuporog, és nem kap a „zsákmány” után, nem szalad utána, nem követi tekintetével, vagy nem látjuk nála az élénk érdeklődés egyértelmű jeleit. A játék tehát még erre is jó. Alkalmazhatjuk egyfajta alternatív macskométerként, amivel szűrőmók barátunk általános egészségügyi státuszát mérhetjük fel.

Felnőtt játék

Kifejlett egyedek esetében a szórakozás egyfajta kompenzációként működhet, ha négylábú barátunk huzamosabb ideig nem vadászhat ténylegesen. Pótcselekvés ez, amely megóvja őt bizonyos feszültségek felszaporodásától. Erre szokták mondani, hogy ez részben oka annak, hogy a minitigrisek látszólag kegyetlenül játszanak a prédájukkal, mielőtt megölnék azt. A természetben élő macskafélék gyakran üznek és hajszolnak más állatokat, ám ehhez viszonyítva ritkán sikerül ténylegesen végezniük is az áldozatukkal. Ezzel szemben a domesztikált egyedek a civilizált környezetben gyilkolás nélkül is rendszeresen hozzájutnak a zsákmányszerzés eredményéhez, magyarul kapnak enni úgy, hogy nem kell megerőltetniük magukat, ahogyan az egyébként számukra természetes lenne, és ahogyan

az az ösztöneikbe van kódolva. Ténylegesen vadászni voltaképpen sokkal ritkábban van alkalmuk, mint enni. Megfordult a világ számukra. Hasonlóan a mi emberi társadalmunkhoz, illetőleg ez van hatással rájuk is. Lehet, hogy ez kényelmes számukra, azonban magunkról tudhatjuk, hogy a kényelemnek ára van, és ez nem mindig éri meg. Természetüknek része a vadászat iránti vágy, és igénylik, hogy ezt a részüket is megélessék, hasonlóan a doromboló, bújós énjükhöz. Akkor sem lesznek kiegyensúlyozottak, ha nem kapnak simogatást, de akkor sem, ha a bennük lévő vadmacskának túl sokáig „szunnyadnia” kell. Ahogyan nálunk, embereknél is problémák forrása, ha szükségleteinket nem tudjuk kielégíteni, úgy négylábú társaink esetében is gondot okoz ez. Tehát a cica azért is nyújtja el a játékot a prédával, és tolja ki az elpusztításának idejét, hogy szenvedélyének hódolhasson, az ösztöneibe kódolt vadásznak teret adhasson.

Gazdik kötelessége

A fentiekből az is következik, hogy felelős gazdiként játszanunk kell doromboló barátunkkal. Továbbá biztosítanunk kell számára a lehetőséget, hogy amikor mi nem tartózkodunk otthon, vagy éppen nem érünk rá, akkor is tudja ezt a roppant fontos cselekedetet üzni. Tömérdek eszközt készíthetünk vagy vásárolhatunk számára, melyeket a későbbiek során részletesen ismertetünk. Ezek segítségével könnyebben, gyorsabban múlatja az időt, amit magányosan kell eltöltenie, és nem unatkozik olyan sokat. Persze, a macskák nagyszerűen le tudják magukat kötni a köreikben oly népszerű szunyókálással, azonban mindig és kizárólag ezt nem csinálhatják. Nekik is szükségük van aktivitásra is. Ha pedig ezt nem élék meg normális módon, akkor éjjel arra kelünk majd, hogy cirmosunk „bulizik”, és nem hagy bennünket aludni. Tehát gazdai feladatunk teret és eszközt adni neki a játékra, és felesleges energiáinak levezetésére. Ez még a börtönben élő raboknak is jár – hogyan ne nyújtanánk akkor ezt kedvencünknek?

Alaphozzáállásként mi azt mondanánk, hogy kizárólag akkor vegyünk magunkhoz macskát, vagy bármilyen állatot, ha a szükségleteinek kielégítése nem okoz gondot számunkra. Ebben az élelmezésen és az orvosi ellátáson túl benne foglaltatik a szeretetigénye, és a szórakozva tanulásra, a játékra vonatkozó vágya is.

Fajtabéli sajátosságok

Egyes macskafélék kapcsán elmondható, hogy felfedezhetőek fajspecifikus, tehát csak arra a fajra jellemző megnyilvánulások a felnőtték magatartásánál, ami visszaköszön ifjú egyedek játéka során is. Ilyen például a leopárd esetében a bukfenkezés: a csemeték imádják, és igen gyakran alkalmazzák ezt a stratégiát hancúrozásaik során. Ebben viszont a leopárd

Összefoglalva

A játék tehát egyfajta felkészülés az életre a kölykök számára, és kompenzáció a felnőttek esetében. Mindkettőjünkél elmondható, hogy akár tárgyakkal, akár fajtársaikkal, vagy velünk, kétlábúakkal bohóckodnak, élvezetes, kellemes időöltésként értelmezik azt, ami fejleszt is egyben őket, és a felesleges energiáik levezetésére is szolgál. A kicsik mókázása a világ, fajtársaik, a környezet és a benne lévő tárgyak megismerését is jelenti egyben. Általa tanulják meg a hadviselés, a vadászat és a pázrás alapjait. Az ifjú cicák hancúrozásában fellelhető a felnőttek összes fontosabb magatartási elemének csírája. A játéknak köszönhetően fejlesztik ki készségeiket, és gyakorolják a fentebb említetteket, hogy amikor később élesben kell azokat alkalmazniuk, akkor már kellőképpen rutinosak legyenek. Mialatt a cica egy labdát üldöz, és „vadászik” le, felkészül az egér elejtésének feladatára.

Ha a cicának nincs kéznél, avagy mancsnál a testvérkéje vagy fajtársa, akin gyakorlatozhat, akkor maradnak számára a tárgyak, vagy pedig a mi becses személyünk. Amennyiben a macskacsemetét korán, öt-hat hetesen elszakítják a mamájától és az öcsikéitől, illetve húgocskáitól, és az új otthonában nincsenek dorombolók, akkor nem sok lehetősége adódik az igazi tapasztalatok megszerzésére. Számára ezért nehézséget fog jelenteni a fajára jellemző viselkedésformák elsajátítása. Ennek bizonyos mértékig adódhatnak előnyei is, mert könnyebben a saját kedvükre formálhatjuk, nevelhetjük kedvencünket, ha nem lesi el a többi bársonytappancstól azt, amit nem akarunk, hogy nálunk műveljen. Vagy ha meg is próbálja, egyszerűbb számunkra a leszoktatás, vagy leginkább a rászokás megelőzése. A kölykök a leginkább fogékonyak mindenféle nevelésre, ezért ez az időszak kimondottan alkalmas a tiltások be rögzítésére, illetve viselkedésüknek az általunk kívánatos irányba való terelésére.

Lakatos Zsófia

hasonlít a feketelábú macskára, amely a világ legapróbb termetű macskaféléje. Az Afrika déli-délnyugati részén őshonos állat parányi mérete (mindösszesen 30-40 cm-es testhossza, valamint 1-2 kilogrammos testtömege) ellenére a bolygó leghatékonyabb ragadozói közé tartozik. Zsákmányát nagyjából 60%-os valószínűséggel ejti el, ami pontosan a duplája a csapatban próbálkozó oroszlánok sikerességi rátájának. Hiába töredéke a termete az állatok királyáénak, sikerességében magasan felülmúlja azt. Mondhatni, hogy hozzá képest az oroszlánok pancserek: 70%-ban melléfognak, ami azért igen nagy arány. Gyakorlatilag jobban járnának, ha füvet legelnének: az nem szaladna el előlük, és abban talán nagyobb százalékban lennének eredményesek. A viccet félretéve: a feketelábú macska, valamint a leopárd kölykei a játék során alkalmazott sok-sok bukfencezéssel sajátítják el annak módszerét, amit később, felnőttként a viszonylag könnyű testű ragadozó magánál jelentősen súlyosabb állatok támadásakor használnak, vagyis mellső lábaival átkarolja áldozatát, a hátsóval végigkarmolja azt, kibillenti egyensúlyából és felborítja, majd ide-oda hempereg vele, úgy, hogy közben egyetlen pillanatra sem engedi el.

Hasonlóan fajspecifikus a gepárdcsemeték játéka, melynek során azt a jellegzetes mozgólátot utánozzák le, amivel kifejtett egyedeik a Thomson-gazellákat terítik le. Mancsuk csapásával mellbe vágják vagy megsebzik a prédát, hogy az elessen, és átharaphassák nyakszirtjét. A legnagyobb videómegosztó csatornán található felvételeket ilyen hadműveletekről. Ezeket elnézve egyáltalán nem keltenek szimpatikus benyomást a gepárdok. Nagyon is hidegvérű gyilkosnak tűnnek, akik megfontoltan, vérprofi módon végeznek áldozataikkal. Ez a vadság benne van az ölünkben doromboló, pihe-puha kis szörgombolyagban is, még ha nincs is mindig a felszínen ez az énje. Fontos azonban megélnie ezt az oldalát is, különben felborul a lelki békéje, kiegyensúlyozatlanná válik, és akár viselkedészavarok is felléphetnek nála. Ahogyan a madárnak repülnie kell, a halnak úszni, a macskának vadászni. Ezek a természet alapvető törvényszerűségei, melyeket mégoly fejlett civilizációval sem tudunk felülírni. Hosszú távon nem fenntartható a létük e nélkül. Ne felejtjük el, hogy amelyik cirmos ifjú korában nem játszott eleget, az később csak kifejezett nehézségek árán tud alkalmazkodni egy új környezethez.

Sensitive

HAPPY CAT
All you feed is love

Magen & Darm

Gyomor & bélrendszer

Urinary Control

Húgyúti rendszer

Schonkost Niere

Vesekímélő diéta

Light

Segít a fogyásban

Haut & Fell

Szőr & bőr

Made with Love in Germany

Primavet Kft.

H-7100 Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Tel.: +36 1/460-50-50; Fax: +36 1/460-50-51

primavet
A TOLNAGRO CSOPORT TAGJA

Email: info@primavet.hu
WEB: www.primavet.hu

További információ: www.happycat.hu

 Happy Cat

ALPHAZOO

AZ EGÉSZSÉGES KEDVENCEKÉRT

www.alphazoo.hu

KEDVENCEKNEK
MINDEN
EGY HELYEN!

MÁR TÖBB
MINT
90 ÜZLET
MAGYAR-
ORSZÁGON!

Üzleteinkről bővebb információt
a www.alphazoo.hu/aruhazak
oldalon vagy a QR kódot
beolvasva talál

Tőlünk
weben is
rendelhet!

- ✓ Szeretne kényelmesen,
háhozszállítással rendelni?
- ✓ Nincs az Ön közelében
ALPHAZOO?
- ✓ Kíváncsi a kínálatunkra?
- ✓ Szeretné a lefoglalt árut
üzletünkben átvenni?

Fejezetek az állatkerti macskatartás történekeiből

6. rész

Kevesebb macska, nagyobb férőhely

1994-ben Dr. Persányi Miklós vette át a Budapesti Állatkert vezetését, s rögvest meg is kezdte az intézmény átalakítását. Akkor még senki sem sejtette, hogy az „új”, koncepciójában megváltozott, szellős, állat- és látogatóbarát állatkert kialakítása évtizedekig tart majd.

Az új igazgató elsőként a rácsoknak üzent hadat, s a pödröttszarvú kecskék kifutójáról leszedett vashalmazból egy „rácslámát” emeltetett, amely a főbejárat mellett szimbolizálta a törekvéseit. Azért láma, mert a férőhelye a magashegyi patások helyett lámák költöztek, mindössze sekély árokkal elválasztva a közön-ségtől. Az első rácsbontást több is követte. Az úgynevezett „Kismedvesor” még a legnagyobb jóindulattal sem volt állatbarátnak nevezhető, az elmúlt évtizedek alatt megannyi mackó sínylődött a kis ketrecekben. Időnként más fajok is ide kerültek kényszerűségből, például karakálok – igaz, évtizedekkel ezelőtt.

Medvék helyett macskák

A három ketrec kiadott egy nagyobbacska kifutót, ahová előbb koatik, majd később jaguarundik (*Herpailurus yagouarundi*) kerültek. Ez a macskaféle Közép- és Dél-Amerikában honos, ahol szerencsére nem is különösebben ritka. Európa állatkertjeiben azonban csak imitt-amott látható. A jaguarundi ekkor először – és tegyük hozzá, utoljára – volt látható magyar állatkertben. Rendkívül dekoratív macskafaj, karcsú, barnás és szürkés színváltozata is ismert, fővárosunkban mindkettőt bemutatták. A jaguarundi tartásának évekkal később szakadt vége, amikor sor került a Nagyszikla

rekonstrukciójára, ami egyúttal a férőhelyüket is megszüntette.

A nagymacskák elhelyezése már nagyobb falat volt. Az hamar nyilvánvalóvá vált, hogy egy ilyen kicsi állatkertben ennyiféle nagymacska megfelelő elhelyezésére nincs lehetőség. Az oroszlánok pedig férőhelyükkel azt a téves elképzelést sugallták, hogy a sivatagi barlangokban élnek, tehát már csak ezért is el kellett őket költöztetni egy autentikusabb „miniszavannára”. Persze, mindehhez nem csak a megfelelő koncepciót kellett kidolgozni, hanem némi, nehezen megszereshető pénz is szükségeltetett hozzá. A jaguárok és még néhány macskaféle végleg elköltöztek Budapestről, a Nagymacskaház eredeti lakóiból csak egy fekete és egy foltos, vélhetően nem alfajtisza párduc maradt. Az egész egykori ragadozóházat átalakították, úgy, hogy megmaradt a műemléki jelleg is.

Az 1997-ben kialakított Afrika-házról így számol be a korabeli sajtó:

„Az Afrika-ház szakít a hagyományos, bélyegyűjtemény-szerű bemutatási stílussal, kifutóiban már nem a különböző kontinensekről származó nagymacskák sorakoznak egymás mellett. Afrikai kalandozásra hívjuk a látogatót; barangoljon velünk az egyenlítői területek mindennapos esőktől áztatta erdeiben, lesse meg az itt élő színpompás majmokat, a mandrillokat, majd sétáljon a füves szavannák fenséges ragadozóin, az oroszlánok, leopárdok és szerválok között. (...) Az Afrika-ház berendezése során igyekeztünk olyan – a Néprajzi Múzeumtól kölcsönkapott – jellegzetes tárgyakat is kiállítani, melyek segítik az afrikai hangulat megteremtését, közelebb hozva hozzánk a Fekete kontinensnek nemcsak az állatait, de a kultúráját is. (...) A kifutók, kiállítóterek lényegesen tágasabbak a korábnál, s berendezésük

A ritka ázsiai oroszlánok eredményesen szaporodtak Budapesten.

A perzsa leopárdok násza az új kifutóban...

...és az eredmény.

is sokkal ingergazdagabb az állatok számára. Az élő fákkal, bokrokkal, fatörzsekkel tagolt kifutókban bőven akad búvó- és pihenőhely. (...) A mandrillok mellett a kisebb testű macskafélékhez tartozó szerválok kaptak helyet. A szavannán vadászó szervált foltjai jól rejtik zsákmányállatait, a kisebb emlősök és madarak elől. Melléjük költözött a Nagyszikla üregéből három nőtény oroszlán és a még fiatalokú hím, Puszi. Különböző tereptárgyakkal,

növényekkel berendezett, megfelelően nagy kifutójuk gazdag környezetet kínál a »lustálkodáshoz« (...) A leopárdok a tágas belső kiállítóterben letek otthonra. (...)” (Szabon Márta: Afrika Budapesten, Természet, 1997/9.)

A fentiekhez azt még mindenképpen érdemes hozzáfűzni, hogy a leopárdok férőhelyét az egykori kazánház helyén alakították ki, lemélyítve. Külső kifutó nem csatlakozott hozzá,

ellenben a teteje mozgatható volt. A cikkben említett, Puszi nevű hím oroszlán feltűnően kistermetű volt, és egy román állatkertből érkezett. A következő évben megszületett az első, Afrika-házi oroszlánkölyök is.

1997-ben tehát sikerült néhány macskafaj végleges elhelyezését megoldani. De még ott voltak a hópárducok és szibériai tigrisek. A hópárducoktól megvált az Állatkert, a két tigrisketre pedig összekötötték, s betekintőablakkal látták el. Ez azonban a 21. század küszöbén nem jelenthetett végleges megoldást. Néhány év elteltével elkészülhetett az ő végleges kifutójuk is, az egykor Kispatás-sor helyén (amely hajdan multifunkcionális bemutató volt, tartottak itt a kulántól kezdve a juhokon át megannyiféle állatot, igaz, zsebkendőnyi kifutókban). Ezeket összevonva, a régi épülettel kiegészítve készült el a szibériai tigrisek korszerű, vízmedencés, sziklás hátterű kifutója, ahol nemcsak rácsokon keresztül, de üvegablakokon át is megcsodálhatók ezek a hatalmas, csíkos nagymacskák. Melléjük pedig a ritka perzsa leopárdok számára alakítottak ki egy kifutót, és végre tisztavérű leopárd-tenyészpár került az állatkertbe: két perzsa leopárd (*Panthera pardus saxicolor*).

2005-ben egy oroszlán költözésétől volt hangos a sajtó: az előző évben született, Bömbi nevű oroszlánt egy dél-afrikai vadrezervátumba szállították. A mesterségesen, kutyardajkával

Így nézett ki a szibériai tigrisek kifutója...

felnevelt oroszlánkölyök vélhetően egész életében emberi segítségre szorult, lévén a fogságban született nagymacskák nem, vagy csak extrém esetben élnek meg a természetben. Az utaztatás azonban remek PR fogásnak bizonyult.

Úgy tűnt, már nem is lesz komolyabb változás a Budapesti Állatkertben bemutatott macskafélék között, mígnem néhány évvel később újabb koncepcióváltás következett be, s az Afrika-házból India-ház lett. Érdekes kiállítás került a belső térbe, és az állatállomány is

megváltozott. A mandrillok és szerválok helyére csikos hiénák költöztek, míg a keverék „állatkerti oroszlánokat” alfajtiszta ázsiaiak váltották fel. Puszi, a hím oroszlán a Nagyszebeni Állatkert nyugdíjas lakója lett.

Ritka nagymacskák

A ma Indiában élő egyedeket egyes szakkönyvek nagyobbak, mások pedig kisebbnek említik, mint az afrikai oroszlánokat. Valójában többnyire kisebbek azoknál, testtömegük 110-190 kg, ezzel szemben az afrikai oroszlánok testtömege 122-260 kg. A legnagyobb megmért indiai oroszlán hossza 292 cm, míg a legnagyobb afrikaié 323 cm volt.

A nőtények jóval kisebbek, mint a hímek. A hím sörénye általában ritkásabb, mint afrikai rokonáé, de ez erdei életmódjára is visszavezethető: a gallyak és tüskés bokrok nem tesznek jót a szép sörénynek. Az állatkerti példányok ezzel szemben dús sörényűek, mondhatni „jól fésültek”.

Indiai oroszlánjait mindig is üldözték, az ország ellen vezetett hadjáratokor (K.r.e. 326) már Nagy Sándor is számos oroszlánt ejtett el. Sőt, a macedón uralkodó történetírója az indiai hadjáratról beszámolván említést sem tesz a tigrisekről, csak az oroszlánokról. A későbbi időkben is maradtak fenn ábrázolások, melyekről látszik, hogy az oroszlánokra éppúgy elefánthátról vadásztak, mint a tigrisekre.

Ahogy nőtt India népessége, úgy csökkent az oroszlánok száma is. Valószínűleg azért sikerült előbb kipusztítani őket, mint a tigriseket, mert élőhelyük más volt: nem a dzsungelben kellett követni őket, hanem a nyíltabb területeken, ritkásabb erdőkben. Emellett környezetük tökéletesen megfelelt az ember számára is, jó volt a klíma, és nem kellett dzsungelt irtani ahhoz, hogy ott mezőgazdasági területek létesüljenek, vagy falvak, városok nőjenek ki földből.

Mivel a múlt század első felére alig maradt oroszlán Indiában – az ember sohasem ismerte el szívesen saját felelősségét –, nem ártott bűnbakot keresni. Meg is találták: a tigris személyében! Több vadászíró megjegyezte könyvében, hogy az oroszlánt a tigris szorította ki. E tételt leginkább arra alapozták, hogy az egykori arénákban összeengedett és viadalra kényszerített oroszlánok és tigrisek közül általában az utóbbiak kerültek ki győztesen. Később még

...és így néz ki ma.

egy „bizonyíték” is előkerült. Gwalior egykori maharadszája megkísérelte az oroszlánok vízszatelepítését. Igaz, ő nem vacakolt azzal, hogy indiai oroszlánnal próbálkozzon: Afrikából hozatott három párt. Az állatok számára tágas kifutókat épített, ezekbe élő zsákmányt engedett be, hogy a ragadozók el ne felejtssék vadászni. Az oroszlánokat később páronként kiengedték, s egyiküket állítólag megölte egy tigris. Íme, a „megdönthetetlen” bizonyíték! (Az igazsághoz hozzá tartozik, hogy a többi oroszlánt, amelyeknek száma időközben még szaporodott is, le kellett lőni, mert előbb a háziállat-, majd később az emberhúsrá tértek át.)

Egyébként még Gróf Apponyi Henrik is hitelt ad e feltételezésnek amúgy remek könyvében (Úti- és vadásznaplóm Indiából és a Himalájából, 1931): „Régebben sok oroszlán volt Indiában, de erősebb ellenfele a tigris, amely állítólag a távolabbi északi tájakról nyomult le délre, lassan kiszorította és kipusztította az oroszlánt” – írja. Ez persze azért is valószínűtlen, mert – legalábbis Indiában és Délkelet-Ázsiában – a két faj más-más élőhelyet hódított meg. Ma az oroszlán Indiában csak a gujarati (gudzsarati) Gir-erdőben honos. Itt hajdan 5200 négyzetkilométeres területen éltek a nagymacsák, ma ennek csupán töredékén (1412 négyzetkilométer). A kis területen élő oroszlánok gyakran elhagyják a rezervátumot, s jelentős károkat okoznak a háziállatok között. Sőt, nem egyszer emberre is támadnak!

A múlt század elejére az indiai oroszlánok csaknem kipusztultak, talán 20 példány maradt belőlük. A védelemnek köszönhetően aztán lassan szaporodni kezdtek, s 1936-ra már 287 oroszlán élt a Gir-erdőben. Ma az ázsiai oroszlán vadon élő állományát a legtöbb szakkönyv 500 példányra teszi, míg fogságban mintegy 300 tisztavérű egyed élhet. Ám azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy milyen kis populációból származik a ma élő több száz példány, s ez a tény jelentős genetikai veszélyt hordoz magában.

A tigrisek számának gyors csökkenése miatt a hagyományos kínai gyógyászatnak már az oroszlán is megfelel, ezért ma is kell tartani az orvvadászattól is. Csupán 2009-ben, hat hónap alatt 12-14 oroszlánt öltek meg az orvvadászok. Mivel a sok turista miatt az oroszlánok megszokták az embert, lelövésük is egyszerű. Egy időben kártételük miatt mérgezték is őket, emiatt évente 25-30 egyed pusztult el. Az ázsiai oroszlánt többször is igyekeztek más rezervátumokba áttelepíteni, de e kísérletek nem jártak sikerrel. Az áttelepítést elsősorban a politikusok nehezítik, de nemrég végre-valahára kijelöltek egy területet, ahol a Gir-erdőből származó oroszlánokat igyekeznek majd megtelepíteni. Szerencsés volna, ha ez mielőbb megtörténne, ugyanis a túlszaporodott példányok maguktól is terjeszkednek, és mind több gondot okoznak a védett területen kívül. Már 35 kilométerre a nemzeti parktól, a gujarati

tengerparton is feltűntek kószáló példányok, amelyek megfelelő zsákmányállatok hiányában a háziállatokat eszik.

Régen a parkban is gondot okozott a háziállat-zsákmányolás, húsz éve a Gir-erdőben élő oroszlánok táplálékának mintegy 65%-át az ott élő törzsek házibivalyai tették ki. Mára ez a szám elenyésző, mivel a legfontosabb zsákmányállatként ismert pettyes szarvasok szépen elszaporodtak, állományukat több ezerre becsülik.

Eltérő viselkedés

Az ázsiai oroszlán nemcsak némiképp kisebb méretével és világosabb bundájával tér el afrikai rokonaitól, hanem viselkedésével is. Mivel a Gir-erdőben kis, könnyen elejthető zsákmányállatok élnek – négyszarvú antilopok, indiai antilopok, vaddisznók, pettyes szarvasok –, ezek elejtéséhez nincs szükség nagy falkára. Ezért alakultak ki kis, nőstényekből álló falkák, amelyek maximum öt, de leginkább mindössze két felnőtt egyedből állnak, a hímek pedig magányosan, vagy szintén kis falkákban élnek és vadásznak.

Az ázsiai oroszlánt a hetvenes években hozták először Európába, egyebek mellett a Gerald Durrell nevével fémjelzett Jersey-i Állatkertbe (ahol az elsők között szaporodott, ám később lemondtak a tartásáról), illetve Kelet-Berlinbe. Sajnos azonban ezen példányok „alfajtiszta”

A jaguarundi némileg a menyétfélékre és a mongúzokra emlékeztet, pedig macskaféle.

mivolta erősen megkérdőjelezhető, ugyanis az indiai állatkertekben gyakran kereszteztek a helyi és az afrikai oroszlánokat. Még az 1980-as évek közepén is előfordult, hogy az USA-ba a Trivandrum Zoo hibrid oroszlánokat küldött! Csak 1990-ben érkeztek az első, minden kétséget kizáróan ázsiai oroszlánok Európába, mégpedig a Londoni Állatkertbe. Indiában a leghíresebb tiszta vérű ázsiai oroszlántenyészet a Junagadhi Sakkarbaug Állatkertben van, ahol két érdekes esetet is feljegyeztek. Az állatkert alapításának 125 éves évfordulóján, két szabadon élő hím oroszlán látogatta meg az állatkert oroszlánhölgyét, és két napig nem is tágítottak a kifutója mellől. Ennél is furcsább eset, ami 15 évvel korábban történt. Egy nőtény kelt át a giri dombokon, s Junagadhbba érkezvén bekéredzkodett az állatkert hím oroszlánjának ketrecébe! Az így létrejött párnak az évek folyamán több alom-

Az ázsiai oroszlánnak már csak néhány száz példánya él.

nyi kölyke született. Azt, hogy e két történet nem légből kapott, bizonyítja, hogy az angol szakfolyóiratban az eseteket tárgyaló cikk szerzője nem más, mint Jeremy Mallinson, a világhírű Jersey-i Állatkert igazgatója. (Igaz, akik már jártak Junagadhbán, e történetek hallatán csóválják a fejüket. Lehet, hogy az indiaiak csak felültették a derék zoológust?) Az indiai oroszlán szerencsére remekül szaporodik fogságban. Ilyenkor persze önkéntelenül felmerül a kérdés, hosszú távon mi lesz a szaporulattal? Egyelőre a kölyköket még viszonylag könnyű elhelyezni, hiszen az állatkertek örömmel cserélik le afrikai, pedigre nélküli oroszlánjaikat ázsiaiakra. Ám visszatelepítésük – legalábbis Indiába – már erősen kétséges. Egyszerűen nincs hely a számukra; ha volna, akkor már régen áttelepítették volna a Gir-erdő Nemzeti Parkban élő állomány egy részét más rezervátumokba. Meg aztán a fogságban született egyedeket emberfeletti munka megtanítani arra, miképp éljenek a szabadban, és hogyan vadásszanak. Budapesten többször szaporodtak, a kölykökből Debrecenbe is szállítottak.

Kovács Zsolt

Egy kis történelem

Az oroszlán elterjedési területe néhány ezer évvel ezelőtt még magában foglalta Afrika legnagyobb részét, Európa egyes vidékeit, Kis-Ázsiát, a Közel-Keletet és Észak-Indiát. Magyarország jelenlegi területén mintegy tízezer esztendeje még együtt élt az akkoriban kipusztult, hatalmas termetű, a mai oroszlánnál mintegy harmadával nagyobb barlangi oroszlánnal (Leo spelaeus). Európában a legtöbbször talán a mai Ukrajna területén, illetve Görögországban maradtak fenn oroszlánok. Az ukrainai oroszlánokról szinte semmit sem tudunk. Igaz, a faj szerepel az Igor-énekekben (1187), és a kijevi Szófia-székesegyház egyik freskóján is látható, amint Vlagyimir Monomah (II. Vlagyimir – 1053-1125) kijevi nagyfejedelem lóhátról, dárdával oroszlánra vadászik, de arról fogalmunk sincs, mikor tűntek el az ország utolsó oroszlánjai.

Az oroszlán Görögországban viszonylag sokáig tartotta magát, feltűnik jó néhány görög legendában is. Például Heraklész egyik feladata egy oroszlán eljétése volt; Trékosz hegyén előbb megfojtotta az oroszlánt, majd az állatot saját karmával nyúzta meg. Xerxész, a perzsa uralkodó máhás állatait Kr.e. 480-ban Macedóniában oroszlánok támadtak meg, Hérodotosz (kb. Kr. e. 484-430) pedig nem sokkal később a Balkán-félsziget közönséges vadjaként említi az állatok királyát, s később Arisztotelész (Kr.e. 384-322) híres Historia Animalium című könyvében is szerepel. Ám ezután eltelt néhány száz év, és az oroszlán kiveszett a hellének földjéről. A mind nagyobb, főleg állattenyésztésből élő népesség tűzzel-vassal irtotta a ragadozókat. Vadásztak rájuk, de még inkább csapdázták őket. Ám a végső lökést valószínűleg mégsem ez adta meg; a nagymacskáknak az erdőpusztítások okozták a vesztét, ugyanis a hajók építéséhez kiirtották az ország erdeinek legnagyobb részét. S bár az oroszlán a közhiedelemben úgy él, mint a szavannák lakója, jól elvan a ritkásabb, nyílt területekkel tarkított erdőkben is – lásd India utolsó oroszlánjait! Gyanítható, hogy az oroszlán hajdan Görögországban is a ritkásabb erdők, dús növényzetű területek lakója volt, ugyanis a zsákmányállatai is ott tanyáztak. Szarvasokra, vaddisznókra vadászhatott, ám ahogy eltűntek az összefüggő erdők, úgy tűntek el a zsákmányállatok és a búvóhely is.

Talán még maradt néhány oroszlán Görögországban, amikor megérkeztek a rómaiak. Ám ők sem bántak kesztyűs kézzel a nagymacskákkal, e fejedelmi állatok ugyanis kellettnek a gladiátorviadalokhoz! Az arénák el látására vadbefogók gyűjtötték be az állatokat, az oroszlánokat valószínűleg nem csak Afrikából (akkoriban még volt bőven a kontinens északi területein honos berber oroszlánból), hanem Európából is importálták. Ameddig volt mit. Azt, hogy mekkora volt a pusztítás, remekül példázza, hogy csupán egyetlen alkalommal,

Kr.e. 55-ben, Pompeius színházavatóján ötszáz oroszlánt végeztek ki. Mai ismereteink szerint az oroszlán Görögország mai területéről Kr. u. 80-100 között pusztult ki. A Földközi-tenger keleti partjai mentén azonban még a XIII. században is előfordult, a keresztes lovagok is találkoztak vele. Mezopotámiában és Perzsiában nagy számban kerültek elő oroszlánokat ábrázoló festmények és faragások, bizonyítandó, hogy arrafelé gyakori vad lehetett az állatok királya. Mai tudásunk szerint Magyarország területéről úgy négyezer esztendeje tűntek el az oroszlánok.

Az egykor Európában és Ázsiában élt formákat régebben több alfajba sorolták, ám ma már valamennyit a Panthera leo persica (régebben P. I. goojaratensis) névvel illetik. Az ázsiai vagy más néven indiai oroszlánnak (hívják még perzsa oroszlánnak is) jelenleg csak egy kicsiny állománya él Északnyugat-Indiában, a Gir-erdőben. E maroknyi állomány azonban kevés ahhoz, hogy megállapítsuk, hogy néztek ki a nyugatabbra élő ökotípusok, hiszen Afrikában is nagyban különbözhetnek a különféle élőhelyeken élő nagymacskák.

Ám mielőtt lajstromba vennénk, vajon milyen fizimiskájuk lehetett a Perzsiában vagy éppen Mezopotámia oroszlánjainak, talán nem árt az az is foglalkozni, miért és mikor pusztultak ki.

A kérdés első felére a válasz egyszerű: az ember irtotta ki őket, közvetlenül, vagy közvetve, az élőhely átalakításával. Az oroszlán Törökországban a XIX. század végén pusztult ki. Állítólag 1916-ban a Berlini Állatkertben még élt egy Mezopotámiából származó nőtény oroszlán. A leírások szerint színe sárgásszürke volt, hátán halvány keresztcsíkozással. Iránban a sokáig utolsóként vélt eleven példányt 1941-ben látták, majd 1944-ben találtak egy elhullott nőtényt. 1963-ban azonban egy egész farkára akadtak. A nőtényt a helyszínen lelőtték, s a kölykök sem kerülhették el sorsukat. A hímek előbb lőtték le, de ennek időpontja nem ismert. Egyes zoológusok még reménykednek a felbukkanásában, az ország emléseit bemutató, 1996-ban kiadott Mammals of Iran című könyvben ugyanis még szerepel – igaz, lehetséges élőhelyeit sok-sok kérdőjel jelöli. A rajz tanúsága szerint piszkossárga, rövid sörényű volt az ottani alfaj. Az asszír ábrázolások hím oroszlánjai dús és nagy sörényűek – bár abban nem lehetünk biztosak, hogy nem az alkotók tették-e ezáltal még félelmetesebbé a nagymacskákat. A Perzsiában élő oroszlánokat tartják a legkisebbnek, szörzetük szennyesárga, sörényük feketésbarna volt. Indiában az oroszlán még kétszáz évvel ezelőtt is jóval gyakoribb volt, mint manapság. Elterjedési területe a XIX. század közepéig az Indus-tól Közép-Indián át a Gangeszig tartott. Az ország keleti részén az ezernyolcszázötvenes években ejtették el az utolsó oroszlánt, míg Közép-Indiában 1870 körül került az utolsó példány puszkávégre.

Kitty Rade

MACSKALEVES
IZOTÓNIÁS ITAL

Napi frissítő, izotóniás energjaital a folyadékfelvétel ösztönzésére. Ízletes kiegészítésként vagy revitalizáló jutalomfalatként. Közismert tény, hogy a macskák itatása problémás feladat.

A Kitty Rade aminosavakat, prebiotikumokat, ásványi anyagokat, ionokat kiegyensúlyozott elektrolitok formájában tartalmazó izotóniás fehérjeital mindennapi fogyasztásra.

A TISZTA VÍZ NEM TARTALMAZZA A SZÜKSÉGES ELEKTROLITOKAT, AMELYEK PÓTOLNI TUDJÁK A NAPKÖZBEN ELVESZTETT MENNYISÉGET.

Fokozza az egészséget és a jó közérzetet

Állatorvosok által fejlesztett

Alacsony kalóriatartalmú

Gluténmentes

GMO-mentes

Zsírmentes

ÍZLETES, ALACSONY KALÓRIATARTALMÚ ITAL AZ ÁLLATOK ÁLTAL KEDVELT, KELLEMESEN CSIRKE ÍZESÍTÉSSEL, ELŐSEGÍTI A FOLYADÉKBEVITELT.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK ÉS MEGRENDELÉS:

T: +3614146475

M: +36309209612

E: FERGE.T@MPX.HU

W: WWW.DOGGYRADE.COM

A napi ivóvízfogyasztás emelésével támogatja a macskák egészségét, és hozzájárul a macskák jólétéhez.
Adagolása: 10-20 ml/testtömegkilogramm. 50-100 ml/felnőtt macska.

Cat Café Budapest

– Honnan jött az ötlet a CatCafé Budapest létrehozásához?

Az eredeti ötlet Japánból származik. Ádámmal, a cégtársammal nekünk is nagyon megtetszett az ötlet, és mint állat- és cicaszerető emberek, szeretjük volna ugyanezt megvalósítani Magyarországon. Létrehozni egy olyan helyet a város forgatagában, ahol egy kicsit meg lehet pihenni, sütitzeni, kávézni, koktélozni, borozni imádnivaló cicák társaságában. Úgy érzem, ezt sikerült megvalósítanunk. Imádnak hozzánk járni első randisok, olyanok, akik valami miatt nem tarthatnak cicát, de szimplán

cicaszerető emberek alkotják a törzsvendegeinket. Számos külföldi vendégünk is kifejezetten a mi kedvünkért jár vissza rendszeresen.

– Meddig tartott a kávézó kialakítása, és mikor fogadtatok először látogatókat?

Ez egy hosszabb folyamat volt, a megfelelő hely kiválasztása, engedélyek beszerzése, a hely megfelelő kialakítása,

Sorozatunk harmadik részében a Cat Café Budapestet mutatjuk be, mely Budapesten a Révay utcában található. Interjúnkban Szépvölgyi Zoltán, a kávézó egyik tulajdonosa mesél a kávézó alapításának ötletéről, megvalósításáról.

az ideális cicák kiválasztása, személyzet toborzása, és persze nagyon hosszú idő volt, mire kialakult a végső arculat és működési szabályzatunk. Sok mindent a cicákhoz kellett alakítani menet közben is. Egy biztos, nem könnyű feladat, ma ez valószínűleg még bonyolultabb és összetettebb lenne, ha most vág-nánk bele.

– Kávézni, sütni is lehet a Cat Café Budapestben. A cicák külön látogatható-ak, vagy kávézás közben is lehet találkozni velük?

A cicák nálunk a kávézó szerves részét képezik, ők éjjel-nappal a vendégtérben tartózkodnak, természetesen vannak olyan cicák számára kialakított és vendégek elől elzárt részek, ahol elvégezhetik a dolgukat, nyugodtan ehetnek, és persze vannak pihenésre kialakított részek is.

– Kérlek, mutasd be nekünk röviden a jelenlegi cicaállományt!

A cicák egy része tenyésztőtől érkezett hozzánk (ők a fajtatiszta main coon cicák), a többi cicus mentett cica, akik jelentős része a *Macskavilág Alapítvány*tól érkezett. Ők zömében házi cicák vagy fajta- és házi cicák keverékei. Jelenleg zajlik néhány cica „nyugdíjazása”, ugyanis folyamatosan monitorizáljuk a cicákat, és ha úgy látjuk, hogy valamelyik cica kora vagy egészségi állapota, viselkedése indokolná, akkor keresünk neki egy nyugodt helyet, szerető gazdit, ahol leélheti élete hátralévő részét. Most néhány cicánál így döntöttünk a cicusok érdekében, és kicsit meg is fiatalítjuk a cicaállományt. De nálunk alapvetően fix a létszám és az

állományunk is, nem szeretjük a nagy fluktuációt, mert ez stresszelné a cicákat.

– Menhelyről érkező cicák örökbecsűségével is foglalkoztok. Mesélnél nekünk erről?

Jómagam a Macskavilág Alapítvány megálmodója és vezetője vagyok, így garantált, hogy csak egészséges, ellenőrzött és a kávézói létre alkalmas cica kerülhet be a lakóink közé. Így a beszoktatás is könnyebben zajlik és ha valami miatt nem működne a dolog, az alapítvány segít a gazdikeresésben. Szerencsére ilyen ritkán fordult elő.

– Milyen terveitek vannak a jövőre nézve a kávézóban?

Elsősorban szeretnénk ezt a vállalkozást még jó sokáig működtetni, jelen gazdasági helyzetben fő szempont a stabilitás és a vállalkozás biztonságának megőrzése, mellette természetesen mindig igyekszünk valamit újítani, szépíteni, fejlődni, haladni a korrallal, mindezt a vendégeink és cicalakóink igényeihez igazítani.

Az interjút Matusa István készítette

Egy vadász – egy zsákmány

Próbálja ki most!

85% friss hús

15% holisztikus összetevők

0% gabona és burgonya

Molinári 91 Kft.
 9228 Halászi, Damjanich u. 28. • Tel.: 06 96 210 233
 Mobil: 06 30 947 3646 • e-mail: bewital@bewital.hu
 bewital.hu • hu.leonardo-catfood.com • facebook: Leonardo Magyarország

Hotelcicák

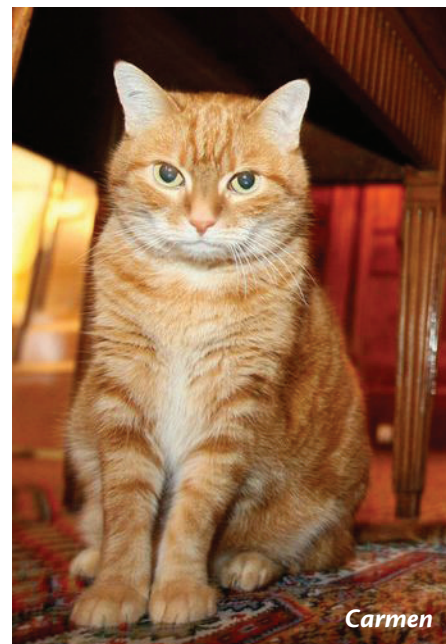
Francia luxusszállók dorombolói

A macskák jelenléte áthatja kultúránkat. Minden vonatkozásban. Nemes lényük sehonnan, semmiből nem maradhat ki, beleértve a különböző munkaköröket is. Példának okáért könyvtármacskák sora boldogítja az intézmények látogatóit világszerte, valamint hotelekben is „alkalmazzák” őket, a vendégek különleges kényeztetése céljából. A légkört otthonosabbá, barátságosabbá, nyugodtabbá teszik a cicák, bárhol is vannak. Jelen írásunkban francia luxushotelekben élő bársonytapancsokról tudósítunk.

A híres Nizzában, a Promenade des Anglais sétányon, Dél-Franciaországban található a Földközi-tengerre néző Negresco hotel, amely több mint egy évszázaddal ezelőtt, 1913-ban nyitotta meg kapuit. Az ingatlan érdekessége, hogy a tervezője Alexandre Eiffel (1832-1923) volt, a híres torony megálmodója. Emiatt már 1974-ben műemlékké nyilvánították. A gyönyörű, rózsaszín kupolájú épületben működő intézménynek voltak mélypontjai az idők során, azonban napjainkban a világ egyik első számú szállodájaként tartják számon. Falai között pedig igen gyakran doromboltak is. Korábban a Negrescónak volt egy Poussy nevezetű, természetes, gyömbér-fehér kandúrja, aki egy napon hozzájuk került, és egészen 2000-ben bekövetkezett haláláig ott is maradt. Ekkor körülbelül tizenhat esztendő volt, és több évet töltött a neves szállodában kiemelkedő vendégek, sztárok és államfők között. Igazi diplomataként működött. Még könyv is született becses személyéről, sőt, bizonytalan források szerint egy filmben is felbukkant. A kötet nem teljes mértékig Poussy valós történetét meséli el, hanem kitaláció is részben, ami arról szól, hogy hősünk különleges képességeivel miként volt képes meghíúsítani egy fontos ékszerrablást a hotelben, valamint közreműködni abban, hogy a tolvajt bíróság elé állítsák.

Rosszul indult élet

Poussy-nál évekkel később, 2003-2004 környékén jött a Negrescoba Carmen, egy szintén narancssárga macska, aki eme színre kevésbé jellemző módon hölgy volt. Az egyszínű, vörös macskák túlnyomó többsége kandúr, ritkább, hogy cicakisasszonyok viselnék ezt az árnyalatot a bundájukon. Carmen igen nagy karriert futott be, már csak azért is, mert igen mélyről jött jószág volt. Földi pályafutása egyáltalán nem jól indult, ám egy éles fordulattal a rossz kezdet ellenére mégis egészen magasra emelkedett. Tulajdonképpen csodával határos történetről számolhatunk be vele kapcsolatban. Egy szép napon egy Defay nevű kamionvezető megállt egy dél-franciaországi falunál, ahol észrevette, hogy néhány suhanc puskával lövöldözget egy elhagyott mezőn. A fiatalok elmenekültek a férfi közeledtére, aki azonban szomorúan vette észre, hogy egy anyamacskát és két kicsinyét megsebesítették. Egy harmadik kölyök azonban épségben maradt, sőt, nagyon is aktív, élénk volt, nyilvánvalóan a stressz hatására. Defay megkísérelte elkapni, ám az ijedtében felugrott egy szikla tetejére. Némi vacakolás után az úriember végül sikeresen lehozta onnan, és hazavitte a csöppséget. Annak ellenére azonban, hogy mind Defay, mind pedig a neje szerették

a cicákat, és szívesen meg is tartották volna, kénytelenek voltak rájönni, hogy a lehetőségeik nem megfelelőek erre. Például vélhetően a tapasztalataiból fakadóan a minitigris előszeretettel mászott fel magaslati helyekre, mint amilyen náluk az erkélykorlát volt, veszélybe sodorva saját magát ezzel. A házaspár aggódott, hogy baja esik a kicsinek, ezért aztán, amikor

Carmen otthona

eljutott hozzájuk a híre, hogy Augier asszony, a Negresco tulajdonosa utódot keres szeretett, narancssárga Poussy cicája helyére, akkor úgy határoztak, hogy felajánlják neki Carment, aki színárnyalatában emlékeztetett elődjére. Így nyugodtak lehetnek azt illetően, hogy pártfogoltjuknak jó helye lesz, biztonságban fog élni, gondoskodnak róla, és szépen ápolják majd.

Mesébe illő folytatás

Madame Augier a Negrescóban csodálatos étellel viszonzta a bársonytappancsnak a kedvességét. Carmen hamarosan és könnyedén beilleszkedett új közegébe, hamar hozzászokott a hotelhez. Nagyszerűen érezte magát a pazar luxusban, és mindenki megszerette kedves lényét. Így kis idő után olyannyira nagy népszerűsége tette szert, hogy egyenesen a szálloda jelképévé vált. Persze később is a magas ülőhelyeket részesítette előnyben, ez már beleivódott a szokásaiba. Személyét olyannyira megkedvelték, hogy a törzsvendégek gyakran képeslapokat, leveleket küldtek neki, miután távoztak a Negrescóból. Ideje jelentős részét a bár közelében vagy a főlépcsőn töltötte, ahol a vendégekkel találkozhatott, és a kora reggeli órákban szívesen felügyelte az előcsarnokban folyó munkálatokat – nélküle nem is boldogult volna az intézmény személyzete. Az első számú alvóhelye egy vitrin tetején volt, egy lámpánál, amely kellemesen melegen tartotta őt, ám ha mégis úgy döntött, hogy egy széken alszik, akkor bizony a prominens vendégeknek máshol kellett leülniük. Természetesen rendszeresen kijárt a teraszra is, hogy egy kis friss, tengeri levegőt szívjon. Tudták róla, hogy egyes éjszakákat a vendégek hálószobáiban töltött, akiknek a kényeztetését méltóképpen el is fogadta. Állítólag a szálloda sokcsillagos éttermének kínálata ellenére Carmen macskaeledelt evett, amit a csapos szolgált fel nagyságos személyének minden reggel és este a bár mögött.

Időnként azonban elkalandozott a hotel telefonközpontjába, ahol tudta, hogy egy kis csemegeaktárat tartottak fenn a számára. Ami pedig nagyon fontos volt neki, az az, hogy Madame Augier, a Negresco akkor nyolcvan éves tulajdonosa, aki az édesapjától örökölte a szállodát, tömérdék elfoglaltsága ellenére is mindennap szakított egy kis időt Carmenre, és legalább néhány perc erejéig foglalkozott vele.

Kirúgják a vendéget

Doromboló hősünknek azonban más rajongói is akadtak. Az emberek előszeretettel fényképezkedtek vele, és egyes vendégek minden évben visszatértek, hogy találkozhassanak becses személyével. Ha valaki nem szerette a macskákat, akkor igencsak hátrányos helyzetbe került az exkluzív hotelben: lehetett bármilyen prominens személyiség is, Carmennél nagyobb jelentőséggel aligha bírt. Egyszer egy vendég, aki gyűlölte a cicákat, foglalt egy lakosztályt, és az

volt a kérése, hogy tartsák távol tőle a minitigrist. Madame Augier azonban visszautasította óhaját, mondván, hogy a szálloda Carmen otthona. A vendég távozott.

Nem csupán ennyiben merült ki azonban a körülötte forgó szállodai világ: kifejezetten neki címzett leveleket és képeslapokat is kapott kedvelőitől. A bársonytalpú hírnevének öregbítése céljából, és mivel oly sokat tartózkodott a bárban, a Negresco megalkotta a „Le Carmen” nevű koktélt. Sajnos a 2019-es évben az a szomorú hír érkezett, hogy Carmen az örök vadászmezőkre távozott. Nincs információk róla, hogy jelenleg újból macskák lennének a hotelben.

Párizs kegyeltje

A francia luxusszállodák egy másika, a Le Bristol szintén macskamániás közeg, mindamellett, hogy arról híres, hogy a magas színvonalú ellátással együtt kifejezetten családias a légköre. Vélhetően e hangulat erősítése céljából alkalmaztak egy fenséges, impozáns, és egyben bájosan sugárzó, puha bundájú bársonytalpút is, akinek jelenléte melegebbé, barátságosabbá tette a szállodát. Tehát a Le Bristol állandó lakói közé tartozott egy gyönyörű, kék szemű, fehér burmacica, név szerint Fa-Raon (azaz „Fáraó”), aki az exkluzív, ötcsillagos párizsi hotel vezető vendégfogadói és üdvözlői pozícióját töltötte be, valamint felügyelte a dolgok helyes menetét, amelyek az ő hiányában természetesen nem működtek volna. Becses személye nélkül a szálloda üzemképtelenné vált volna. Fa-Raon feltűnően tengerszínű szemével a Le Bristol lelkét szimbolizálta.

A 2010-ben született jószág olyan személyekhez dörgölőzött, mint Brad Pitt, Angelina Jolie és Leonardo Di Caprio, amikor a hírességek látogatást tettek a városban. Alkalmanként válogatott vendégekkel találkozhatott a repülőtéren,

Kleopátra

a szálloda autójában. Arcképe a szálloda internetes oldalán is megjelent, ahol intelligensnek és szeretetteljesnek írták le. A beszámoló szerint teljes harmóniában élt a hotellel, rendszeresen játszott az előcsarnokban, bóklászott a francia stílusú kertekben, amelyek felett egyébként azért tartózkodott különösen nagy örömmel, mert innen megfigyelhette a lenti eseményeket, beleértve az étterem látogatóit is, akik a neves séf és cukrász gasztronómiai költeményeit kóstolgatták a fehér napernyők alatt. Kiemelt program volt számára az, hogy élvezettel doromboljon a figyelem középpontjában, a vendégek és a személyzet kényeztetéseit és cirógatásait élvezve. Nem meglepő módon Fa-Raon a gyermekek nagy kedvence is volt. Számos teendőjének elvégzését követően örömmel pihente ki zsúfolt napjainak fáradalmait a portásfülkénél, ahol elégedetten azt dorombolja: „C'est une bonne vie.” – „Ez egy jó élet.”

Kleopátra

Fa-Raonnak 2014 július végétől egy macskatársa is lett, egy fehér birma személyében, akit Kléopatre-nak hívtak. A cicahölgyet játékosnak, ragaszkodónak és gyönyörűnek írták le. Annak ellenére, hogy a két luxuscica összebarátkozott, és jól kijöttek egymással, a nagyközönség számára ismeretlen okokból Kléopatre egy idő

után a Le Bristolból egy németországi testvér-szállodába került, a Brenners Park Hotelbe, Baden-Badenbe, egy fürdővárosba a Feketeerdő közelében. A bársonytalpú ide is remekül beilleszkedett, és amikor éppen nem járőrözött vagy élvezte a vendégek ölegetését, akkor szívesen pihent a kandalló előtt, vagy a kedvenc búvóhelyeinek egyikében. Ezeket saját maga fedezte fel, például az irodai tárolóhelyiséget, ahol talán kis időre a magány iránti szükségletét is kiélhette.

A 2019-es esztendő végén Fa-Raon még a Le Bristol vezetője volt, és fotóit nem csupán a szálloda internetes oldalán, hanem a közösségi médiában is megtalálhatjuk. Korábbi képeken még együtt is láthatóak Kléopatre-val.

Macskahotel

Vitathatatlan értéke a Le Bristolnak az otthonos légkör, amit azonban még tetéző az, hogy egy időben teljesen egyedülálló módon a négylábú vendégeit is fogadta, természetesen osztályon felüli körülmények között. Így az állatbarát, macskamániás vendégek a kedvenceiket is magukkal hozhatták, anélkül, hogy aggódniuk kellett volna akár a fogadtatás, akár az ellátás színvonala miatt. A palotaszálló tehát különösen kedveli a szőrös vendégeket, hiszen tizenegy esztendőn keresztül élt náluk Fa-Raon, a doromboló uraság. Ő a Le Bristol egyik recepciósnak, Jean-Philippe-nek a meleg és békés otthonába vonult vissza nyugdíjas éveire, Párizs környékére. Így a szálloda első saját cicája szoros kapcsolatban maradhatott az ő Le Bristol-ági családjával. Utódja, Socrate (Szókratész) egészségesen és 0,25 fonttal jött a világra két kiscica egyikeként egy alomban. Nevét minden bizonnyal az antik görög filozófusról kaphatta. A leírások szerint rendkívül boldog, elégedett macska, aki jó hallgatóság a vendégek számára, és igencsak kíváncsi az őt körülvevő világra.

A szálloda honlapján Szókratészról is találunk képeket. Ezeket egy igazi elit bársonytappancs látható, rendkívül elegáns közegben. A fotók tanúbizonysága szerint hősünk a nevéhez híven vonzódik a műveltséghez, ugyanis egy könyvespolcon pihenget a kötetek között. Az arisztokratikus küllemű minitigris tökéletes éke a pompás környezetnek és a pazar luxusnak. A Le Bristolnak természetesen saját közösségi profilja is van, ahol sok-sok kép mellett egy karácsonyi is megtalálható, azzal a kommenttel, hogy Szókratész épp az imént nyitotta ki az

ajándékait, továbbá kellemes karácsonyi ünnepeket kívánnak neki. Egy másik felvételen az látható, amint éppen kedvenc pihenőhelyeinek egyikén relaxál.

A terjedő macskakultusz okai

Napjainkban egyre több intézmény és vállalat falai között élnek hivatalosan is elfogadott, engedélyezett és szándékosan alkalmazott bársonytalpúk. Ne gondoljuk, hogy mindez véletlenül történik. A létesítmények fenntartói nagyon is átgondoltan és alapos megfontolások után döntenek a szörmókok mellett. Számos érv szól ugyanis mellettük.

A különféle szervezeti cicák egyik első számú válfaja a könyvtármacska volt. Sok évvel ezelőtt, az Egyesült Államokból indult fogalmának hátterében például egyértelmű marketingfogás áll. A bibliotéka légköre a kedves, puha dorombolónak köszönhetően a rideg, céges jelleg helyett meleg, barátságos és otthonos hangulatúvá válik. Így az emberek szívesebben tartózkodnak ott. Ez önmagában egyfajta profit. Sőt, olyan személyek is betérnek, akik egyébként, kizárólag a kötetek miatt nem tennék ezt meg, azonban felkelti érdeklődésüket a cirmos, és bemennek, hogy találkozhassanak az ismert minitigrissel. Sokaknak valamilyen okból kifolyólag nem lehet otthon saját cicájuk, ám nagyon kedvelik őket, és szeretnének macskát simogatni. A könyvtárban erre van lehetőségük, ezért tiszteletüket teszik ösztörmókságánál. Akadnak olyanok, akik érdeklődnek az intézményi négylábú iránt, még annak ellenére is, hogy esetleg egyébiránt maguk is gazdái egy vagy több bársonytalpúnak. Ezek az emberek is benéznek azért, hogy kapcsolatba kerülhessenek egy híres dorombolóval. Hiszen egy macskakedvelő számára mégiscsak kuriózum, kaland egy olyan cirmos, aki egy szervezet székházában éldegél. Valami, ami a megszokottól eltérő, egy másfajta világ megvalósulása, olyan hely, ahol állat és ember harmóniában él és együttműködik. Nem kényszerből, nem szükségéből, nem erőszak vagy nyomás hatására, hanem önszántából és szabad akaratából.

Kicsik és nagyok

Különösen a gyermekek számára izgalmas egy cica, aki szokatlan, és talán soha nem tapasztalt élményt nyújthat a kicsiknek. Azok a csöppségek, akiknek nincsen háziállatuk, olykor életükben először látnak vagy simogatnak minitigris. Nekik ez újfajta inger és esemény, a külvilág felfedezésének meghatározó lépcsője. A lurkók mellett az idősek számára lehet még komoly súlya egy bársonytalpúval való kapcsolatnak, hiszen megeshet, hogy ők sem engedhetik meg már maguknak, hogy sajátot tartsanak,

azonban fontos nekik az érintés, a dorombolás okozta nyugalom, és eleve, a cicával való kommunikációból fakadó öröm bearanyozhatja az egyébként szürke és egyhangú, üres hétköznapjaikat.

A fentiek mellett a bibliotékák gyakran programokat is szerveznek az „alkalmazott” macskáik köré, például felolvasódélután tartanak a szörmók számára. A szövegek állhatnak akár cicás versekből, novellákból, vagy a gyermekek kifejezetten a négylábú barátuknak olvashatnak fel más témákban is. Így tulajdonképpen azok a csemeték is gyakorolják ezt a jó szokást, akik egyébként talán egyáltalán nem tennék, sőt, nagy ívben elkerülnék az ilyesmit. Az állat kedvéért azonban mégis bújják a betűket. Ez pedig lényeges a könyvtárak művelődést elősegítő szerepének vonatkozásában is.

Ezért sokan, akik egyébként nem járnának az intézménybe, és nem kerülnének kapcsolatba a kötetekkel, a bársonytappancs miatt mégis betérnek, és olvasóvá válnak. A szervezet így be tudja tölteni a könyvtárhasználatot népszerűsítő feladatát, az olvasás szokásának, a kultúrának a terjesztését. Ehhez a macska élő eszköz.

Állatvédelmi szerep

Nem mellesleg ezzel állatvédelmi szerepet is betöltenek, hiszen a fentiek mellett az állatok elfogadására, megszerettetésére is irányul az intézmények ezirányú nyitottsága, valamint maga a tény, hogy falaik közt hivatalosan és legálisan is egy négylábút tartanak. Tulajdonképpen alkalmazzák a macskákat, hogy legyenek a

nagyköveteik, terjesszék az olvasás szokását, és képviseljék az állatvédelmi érdekeket saját lényükkel és személyükkel. Ehhez hasonlóan más intézmények, szervezetek, de akár még politikusok is magukhoz vesznek állatokat, népszerűségük növelése érdekében.

Fentieket azért ismertettük, mert valamilyen szinten rokon terület egy szálloda is – itt is kulcsfontosságú, és a profit szempontjából is meghatározó, hogy a vendégek mennyire érzik otthonosan magukat. Ezen múlik, hogy visszatérnek-e, ajánlják-e ismerőseiknek, barátaiknak, rokonaiknak a létesítményt. Tehát a hotelek is érdekeltek a légkör kellemesebbé tételében – ha pedig ehhez egy macska kell, akkor miért ne élnének vele?

Lakatos Zsófia

VETERINARY®
HPM

**KIDNEY
& JOINT**

Az idősödő macskák

60%-a

**krónikus vesebetegségben
és egyidejűleg osteoarthritisben is szenved***

FEDEZD FEL A MEGOLDÁST!

**Az új Kidney & Joint programunknak köszönhetően
most már mindkét betegség egyszerre orvosolható:**

- ▶ Egyesíti a vesebetegség és az osteoarthritis kezelését
- ▶ Lehetőséget biztosít a krónikus vesebetegség szakaszos, stádiumtól függő kezelésére
- ▶ Száraz és nedves eledeleink igény szerint kombinálhatók
- ▶ Bizonyítottan rendkívül ízletes

**Keressz állatorvosodnál vagy állatpatikákban!
Kövess minket facebookon: @vetHPM**

(70) 776 15 74 • (70) 365 75 48
(70) 776 10 55 • (70) 512 64 55
www.virbac.hu

Shaping the future
of animal health

Virbac

Keressz meg a labirintuson átvezető helyes utat!

Macskamánia Egyesület

2024. évi kiállítások

2024-ben az alábbi időpontokban tervezünk kiállításokat:

2024. február 10-11.
2024. március 16-17.

Változó világunkban az állatok szerepe is folyamatosan formálódik, alakul. A macskának az évezredek során kijutott a tiszteletből és imádatból éppúgy, mint a gyűlöletből és megvetésből. Napjainkban ismét egyre többen fedezik fel a benne rejlő értéket, immár nem elsősorban rágszálópusztító tevékenysége miatt, hanem mert a modern kor emberének ideális négylábú társát ismerik fel benne. Egyre több országban veszi át a vezetést a kedvenc állatok népszerűségi listáján, s az utóbbi évszázadban soha nem látott lendületet vett a fajtatiszta macskák tenyésztése, az újabb és újabb fajták kialakítása is. Mindez szükségessé teszi a macskatartás kultúrájának megalapozását és széleskörű terjesztését, a macskatartók és -kedvelők, s nem utolsósorban maguk a macskák szervezett érdekvédelmét.

Mindazokkal, akik a fenti véleményt osztják, örömmel tudatjuk, hogy megalakult a

Macskamánia Magyar Macska Egyesület.

Az egyesület céljai közt szerepel:

- a pedigrés macskák és a házimacskák népszerűsítése, a macskatartás kultúrájának terjesztése, kiadványok, tájékoztatók megjelenítése, illetve egyéb propagandatevékenység;
- a macskatenyésztés irányítása, macska- és egyéb kisállat-kiállítások szervezése, rendezése;
- az állatvédelem gyakorlati problémáinak feltérképezése, a problémák megoldása, részvétel az állatok védelmével kapcsolatos jogszabályok kidolgozásában, illetve módosításában, kapcsolatot tartva más, hasonló célú szervezetekkel;
- állatterápiás látogatások szervezése ágyhoz kötött és fogyatékossgal élő emberek számára;
- konferenciák, rendezvények, bemutatók, ismeretterjesztő előadások szervezése, valamint azokon való részvétel, illetve annak támogatása;
- Menhelyek, állatotthonok segítése, panziók segítése, új menhelyek létrehozása, fenntartása, a kóbor, gazdátlan állatok befogadása, az állatok etetése, gondozása, állatorvosi felügyelet biztosítása, az állatok végleges gazdához juttatása;
- Nemzetközi kapcsolatok kiépítése és folyamatos működtetése, az állatvédelem magyarországi és külföldi tapasztalatainak megismertetése az állatok életkörülményeinek javítása érdekében.

Örömmel látunk tagjaink sorában minden olyan állatbarátot, aki egyesületünk szellemiségében osztozik, céljainak megvalósulását támogatja.

Kapcsolat: info@macskamania.hu
honlap: macskamania.hu

Adószám: 18256127-2-43

Számlaszám: K&H 10400195-49565255-53531008

MMME

Macskamánia Magyar Macska Egyesület

1212 Budapest, Zsolnai u. 28., Telefon: 06-70-777-3959
info@macskamania.hu www.macskamania.hu

BELÉPÉSI NYILATKOZAT

Név:

Város (irányító számmal):

Utca, házszám:

Telefonszám (mobil):

Telefon / Fax:

E-mail:

Macskafajta:

Tenyésztői név:
(Kennek név)

Kérem felvételemet a Macskamánia Magyar Macska Egyesület tagjának, és aláírással igazolom, hogy az egyesület alapszabályzatát elfogadom.

Kérem felvételemet a Macskamánia Magyar Macska Egyesület pártoló tagjának, és aláírással igazolom, hogy az egyesület alapszabályzatát elfogadom.

(Kérem a megfelelő részt aláhúzni!)

..... Dátum Aláírás

Éves tagsági díj: 10000,- Ft (naptári évre érvényes)

Pártoló tagi hozzájárulás díja: 5000,- Ft (naptári évre érvényes)

Postacím: Macskamánia Magyar Macska Egyesület, 1212 Budapest, Zsolnai u. 28.

Számlaszám: K&H Bank Rt.- 10400195- 49565255- 53531008

**Kövess minket
facebookon is!**

[https://www.facebook.com/
macskamania.egyesulet](https://www.facebook.com/macskamania.egyesulet)

[https://www.facebook.com/
Macskamania.Magazin](https://www.facebook.com/Macskamania.Magazin)

VILÁGBAJNOK, EURÓPABAJNOK
ÉS SHOW GYŐZTES SZÜLŐKTŐL

**BRIT EZÜST-FEKETE
CSÍKOS ÉS KÉK
KISCICÁK
KAPHATÓK.**

Aradi Edit Tel.: 06/30-356-4187

e-mail: aradi@macskamania.hu • www.orchideenwald.hu

ALPHAZOO

AZ EGÉSZSÉGES KEDVENCEKÉRT

www.alphazoo.hu

ÁLLATMÁNIA

**SOK SZERETETTEL
VÁRJUK RÉGI ÉS ÚJ
VÁSÁRLÓINKAT
A MEGSZOKOTT
HELYEN!**

[facebook.com/alphazooallatmania](https://www.facebook.com/alphazooallatmania)
1203 Budapest, János u. 6/B.

Állati Finomságok Boltja

1027 Budapest, Jurányi u. 5.

06-1-212-1099

bolt@allati-finomsagok.hu

H - P: 11⁰⁰ - 19⁰⁰
Szo: 9⁰⁰ - 13⁰⁰

@allatifinomsagokboltja

Nagyszerű ajándékok szeretett kedvencének!

A kölyökmacska gondozása

5. rész

Korábbi lapszámainkban végigkísértük a bébicák ápolásának legfontosabb lépéseit. Ezt folytatjuk most a már nem baba, de még mindig kölyökmacska vonatkozásában. Ahogyan a kicsik nővekednek, egyre szerteágazóbb módokon van szükség a közbenjárásunkra. Ezeket a lépéseket Gáspár Melindával és Gombai Dorkával részletezzük.

– A hónapok előrehaladtával hogyan változik a kicsi tápanyagszükséglete?

GD: – Általánosságban elmondható, hogy tizenkét hónapos kortól tekintjük a cicát felnőttnek. A kifejlett macska tápanyagszükséglete függ többek között az aktivitásától, a méretétől, illetve attól, hogy ivartalanított-e. A gyártók egyértelmű jelzésekkel látják el az általuk forgalmazott eledelket, szinte minden márkánál találunk junior/kitten, adult illetve senior tápokat. Ezen belül számtalan verzióból

tudunk válogatni. Egyre elterjedtebb emellett a dorombolók nyers eledellel való, azaz „barf” etetése, ami viszont komoly odafigyelést és felkészültséget kíván a gazdiktól. Amennyiben bizonytalanok vagyunk az élelmezés kérdésben, nyugodtan forduljunk tanácsért az állatorvosunkhoz.

– Ha semmi rendelleneset nem tapasztalunk, mikor vigyük először állatorvoshoz a cicagyereket?

GM: – Ez nagyban függ attól, hogy milyen állatorvosi kezeléseken van már túl a kedvencünk. Ha idáig rendszeresen kapott parazita elleni kezelést, és beadták neki már a védőoltásait is, akkor amennyiben nincs konkrét panasz, a legközelebbi időpont a dokihoz az ivartalanításkor lesz. Ha még nincsen neki, de szeretnénk mikrochipet tetetni a cicába, akkor a beszkottatás után, amikor már nem stresszel, célszerű bemutatkozni a rendelőben. Ha még nincsenek meg a védőoltásai sem, akkor legkorábban nyolc-kilenc hetesen, de mindenképpen csak az után, hogy már megbarátkozott az új otthonával.

– Mikor kell megkapnia az első védőoltást a kiscicának, és milyen?

GM: – Többféle védőoltás létezik. Ezek egy része már adható egészen kicsi kortól, más részük viszont, amelyek több betegség ellen biztosítanak védelemet, csak tizenkét vagy még inkább tizenhat hetes kortól javasolt. Az oltási sor, így az oltások típusa is különbözik aszerint, hogy csak benti tartású az állat, vagy esetleg ki is jár. Szobamacskáknak elegendő az úgynevezett minimál oltási sor, ami két kiskombi vakcinából áll, három-négy hét különbséggel ismételve. Ez véd a pánleukopénia, macska-calicivírus, továbbá a macska-herpeszvírus ellen, és általában nyolc-kilenc hetes kortól ajánlott. Kijárós jószágoknál azonban számolni kell a veszettség és a leukózis elleni vakcinákkal is, illetve néhány szuriban a klamídia ellen is van komponens. Ezen oltások több részre tagolva adhatóak kilenches kortól kezdve, de hosszabb oltási sorral, vagy kicsit idősebb korban kezdve, és több oltást egyszerre beadva.

– Mikor célszerű először féregtelenítsük a kiscicát? Helyes-e ezt házilag intézni, vagy vigyük emiatt is szakemberhez kezdetben?

GM: – Kölyökkorban mindenképpen ajánlott állatorvoshoz fordulni ebben az ügyben.

NÉVJEGY

Dr. Gáspár Melinda 2003-ban diplomázott a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. 2009-ben szerzett tudományos (PhD) fokozatot biotechnológiából. Szakközgazdász diplomáját 2006-ban kapta a budapesti Pénzügyi és Számviteli Főiskolán. Évek óta foglalkozik macskamentéssel, öt éve a Noé Állatotthon Alapítvány baba- és kölyökkica-mentő csoportjának is az önkéntese.

Gombai Dorka 2003-ban diplomázott a Budapesti Gazdasági Egyetemen. Nyolc éve a Noé Állatotthon Alapítvány baba- és kölyökkica-mentő csoportjának önkéntese, ideiglenes befogadója és koordinátora. Jelenleg öt macska és öt kutya gazdája.

Ő megkérdezi majd, milyen parazitaellenes kezelései voltak a cicának ezidáig, és ennek ismeretében az előző hatóanyagot ismétli, vagy esetleg egy másik, már szélesebb spektrumú szert ad. A féregirtók egy része kölyökkorban csak körültekintés mellett, és a cica súlyára kiszámolva juttatható a négy lábúknak, illetve tudnunk kell, hogy a mellékhatások is általában erősebbek a kicsiknél, mint a kifejlett macskuszoknál.

– Melyek azok a jelek, amelyekre figyeljünk, és fennállásuk esetén tegyünk látogatást kedvencünkkel az állatorvosi rendelőben?

GM: – Az egészséges kiscica sokat mozog, szeleburdi, játékos, és rettenetesen kíváncsi. Ha az addig élénk macskán azt vesszük észre, hogy bágyadtabb, esetleg nem a szokásos módon éhes, vagy nehezebben mozog, netán

valamelyik lábát kíméli, vagy melegebbnek/hidegebbnek érződik a teste, akkor gondot sejtethetünk. Vannak ennél kézenfoghatóbb jelek is, mint például a bili-produktum állaga, vagy a bélrendszer gázosodása, és a kijövő szelek szaga. Bármelyik is legyen problémás, célszerű minél hamarabb felkeresni vele az állatorvost, mert kölyökkorban a betegségek gyorsabb lefolyásúak, mint felnőtt társaiknál.

– Mikor érdemes ivartalanítani a minitigriseket?

GM: – A macskák ivaréresi folyamatai valahol négy-öt hónapos korban kezdődnek, és nyolctíz hónaposan már ivarérettek a szőrmókok. Amennyiben nem szeretnénk sem kiscicákat, sem pedig szagos kandúrokat, akkor valahol öt-tíz hónapos kor között esedékes az ivartalanítás. Ha az időszak első felében tesszük ezt, akkor elkerülhető a nőtények ivarzásával együtt járó kellemetlenség, illetve a kandúrkák sem jelölgetnek még. Viszont nem is lesz tipikusan kandúros kinézetű a cicánk (nagy, csontos fej), és a húgyutak sem olyan fejlettek még, mint pár hónappal később. Ha az időszak második felét választjuk, akkor a húgy- és ivarszervek már teljesen kifejlődnek, ezért kisebb a valószínűsége egy esetleges, később kialakuló húgyúti problémának. Ugyanakkor a kandúrok esetében már előfordulhat jelölés, amiről később is nehéz lehet leszoktatni, a nőtényeknél pedig a folyamatos ivarzás miatt nehezen található olyan időpont, amikor éppen nem ivarzanak, és műthetőek.

– Mennyire fontos a macskakölykök számára a meleg? Megfázhatnak kint?

GD: – A kijáróság problémájához visszanyarodva azt mondanám, hogy kölyökmacskák nem való kintre. A kérdésre válaszolva, igen,

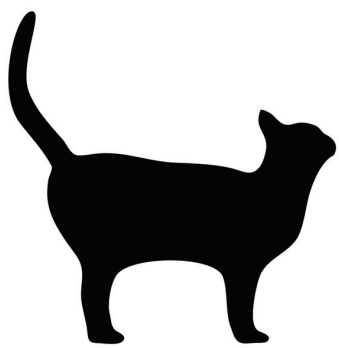
természetesen megfázhat és számtalan ennél sokkal rosszabb dolog is történhet vele.

– Mi egyebet tehetünk annak érdekében, hogy szőrmók barátunk kellemesen érezze magát nálunk?

GD: – Nyújtsunk szeretetteljes otthont cicánknak, ahol biztonságban érezheti magát, valamint megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz juthat. Fontos a tisztán tartott macskaalom, illetve egy vagy több olyan búvóhely, ahová nyugodtan behúzódhat pihenni, anélkül, hogy bármi vagy bárki megzavarná. Segítsünk neki, hogy akár játékkal, akár könnyed, kellemes feladatokkal, tanulásal levezethesse energiáit. Hagyjuk kibontakozni a személyiségét, hiszen hozzánk, emberekhez hasonlóan minden egyes cica más. Ha lehetőségünk van rá, bátran gondolkodjunk két cirmosban. Ha két minitigris egyszerre költözik az otthonunkba, nemcsak a szeparációs problémákat csökkenthetjük, hanem amíg mi túllórázunk, vagy későn érünk haza, ők elszórkosztatják egymást, és egy fárasztó munkanap után nem kell még lézerpöttyel fárasztanunk négy lábú lakótársunkat órákig. Mielőtt egy (vagy több) bársonyaltalpuval bővítjük a családjunkat, érdemes azt is átgondolni, hogy milyen illene hozzánk. Vannak olyan fajták, amelyeknek a szőre több gondoskodást igényel (például a maine coon vagy a perzsa), mások kifejezetten beszédesek (például a szíami), vannak nyugodt természetű, barátságos fajták (ilyen például a brit rövidszőrű), és vannak az úgynevezett házimacskák, azaz európai rövidszőrűek, akik mind színben, mind habitusban igen változatosak, így náluk mindig számíthatunk valamilyen meglepetésre.

Lakatos Zsófia

MMME - MACSKAMÁNIA

Magyar Macska Egyesület

1%

Adója 1%-ával segítse
örökbefogadás programunkat!

Adószám:

18256127-2-43

CSATLAKOZZON A MY ROYAL CANIN-HOZ

A My Royal Canin-t kutya- és macskatulajdosonok számára hoztuk létre, hogy csatlakozzanak a Royal Canin közösségéhez. A regisztrációt követően kisállata profilján alapuló aktivitásokat biztosít időről időre.

Kölyökprogram

Kölyökprogramunkban útmutatást és információkat kaphat kölyökmacskája gondozásához a kezdeti időszakban

Kisállatprofil

Az aktivitásokat a My Royal Canin-on keresztül kisállat profil létrehozásával érheti el. A My Royal Canin időről időre új időszakos aktivitásokat hirdet, ezért érdemes rendszeresen visszalátogatni a kisállat profiljába, hogy értesüljön a legújabb aktivitásról

Kuponok

A My Royal Canin-ban időszakos kuponokat is kaphat, mellyel kedvezményesen vásárolhat

Hírlevél

Lehetősége van feliratkozni hírleveleinkre is, melyekben a macskatartással kapcsolatos hasznos információkat kaphat

Sajnálom, de a MeatCrispből nincs maradék.

© Simon's Cat Ltd. 2022

MeatCrisp

from the Freshmeatdryer

A Freshmeatdryer alacsony hőmérsékleten szárítja ropogósra a friss húst – ezáltal megőrzi a benne lévő mikrotápanyagokat és aminosavakat. Ennek köszönhetően a MeatCrisp jobban helyettesíti a macskák zsákmányát, mint a legtöbb macskaeledel. Így kedvence kiegyensúlyozottabbá válik, és egészséges marad.

- ✓ 83% friss hús
- ✓ természetes összetevők
- ✓ ízfokozók nélkül
- ✓ gluténtartalmú gabonafélék nélkül
- ✓ optimális taurintartalommal
- ✓ tápanyagban gazdag és könnyen emészthető

új

MeatCrisp Kitten | Adult | Sterilised

Csak a **PLATINUM-tól** www.platinum-natural.hu

